Nr. 11 — Środa 12 Stycznia 1938 r. — Rocznik XLVII

Redakcja i Administracja
Warszawa
ul. Warecka 7 — Tel. 5.06.70

Kraków
ul. Św. Tomasza 11-a
Telefon 103.10

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ
WYCHODZI CODZIENNIE RANO
WYDAWCA: RADA NACZELNA P. P. S.

Cena 10 groszy za numer
Miesięcznie złotych 2.50
Zagranicą złotych 5.60
Konto P.K.O. w Warszawie Nr. 29.129
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 188

Warunki prenumeraty: w Krakowie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 40, nekrologi do 60 mm gr. 20, powyżej 60 mm gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy oszczędnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-cio szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Król rumuński lekceważy wybory i przyznaje że

Rząd obecny jest autorytatywny

Polityka zagraniczna podobno nie ulegnie zmianom — Kwestia żydowska w oświetleniu króla

„Daily Herald" ogłasza wywiad, udzielony przez króla Karola specjalnemu wysłannikowi w Bukareszcie — Eastermanowi. Na zapytanie, czy Rząd rumuński nie stworzy obecnie „królewskiej dyktatury o formach konstytucyjnych", król odpowiedział: „Monarcha jest w Rumunii jedynym czynnikiem stałym. Steruje on nawą państwową wśród zmiennych fal kierunków politycznych. Słowo „dyktatura" w zastosowaniu do Rumunii może mieć tylko takie znaczenie: Monarcha i Rząd jego działają zgodnie. Taka jest zasada nowej konstytucji. **Nie wiem, czy wybory dały kiedykolwiek dokładny obraz opinii publicznej** (!). Zadaniem monarchy jest zdecydowanie, jaki jest duch narodu. Nie ulega wątpliwości, że obecnie naród rumuński zmierza ku nacjonalizmowi. Było zatem rzeczą słuszną powołanie do Rządu stronnictwa, reprezentującego te dążenia. Wybór mój został podyktowany jedynie potrzebą narodu. **Rząd jest autorytatywny** i sądzę, że potrzeba, aby był takim. Naród musi mieć wrażenie, że porządek rządzi państwem".

Król zapewniał, że polityka zagraniczna Rumunii nie została bynajmniej dotknięta przez zmiany wewnętrzne.

W sprawie żydowskiej król oświadczył: „Nie można zaprzeczyć, że w Rumunii istnieje silny prąd antysemicki. Nie jest to zresztą rzecz nowa. Ale w ostatnich latach Rumunia doznała inwazji Żydów z państw obcych, głównie rosyjskich, którzy przybyli nielegalnie. **Liczba ich sięga 250 000.** Nie są oni elementem dodatnim. Żydzi, którzy przybyli do Rumunii przed wojną, **nie będą objęci specjalnymi zarządzeniami**, lecz ci, którzy przybyli później, mogą mieć tylko **prawa uchodźców**. Zastanowimy się, co będziemy musieli zrobić w ich sprawie. Nie chodzi o wypędzenie ich. Lecz stosunek społeczeństwa do nich jest taki, **że nie możemy dać im praw publicznych**. Jeżeli poczynimy pewne zarządzenia, **które będą się mogły Anglikom wydać nielogicznymi i sprzecznymi z duchem cywilizacji**, to nie trzeba zapominać, że zrobimy to, by uratować Żydów zamieszkałych u nas przed zawarciem pokoju (?). Jest rzeczą ważną pamiętać, że Żydzi, którzy przybyli później, nie mogą powoływać się na przepisy dotyczące mniejszości (?), które mają zastosowanie jedynie do mieszkańców terytoriów przejętych przez Rumunię na podstawie traktatów pokojowych.

W Belgii przybywa więcej domów jak ludzi

W Belgii liczba ludności zwiększyła się w stosunku do r. 1930 o 2,95%. Nowych domów natomiast przybyło 8,29%. W roku 1930 przypadało na 100 domów 441 osób, w r. 1937 — już tylko 419. W r. 1936 wybudowano 31.122 nowych czynszowych domów.

W „Ozonie"

Ustąpienie płk. Koca

Płk. Adam Koc podobno ustąpił ze stanowiska szefa O. Z. N. Szefem Obozu ma zostać generał Skwarczyński z Wilna, przeniesiony parę dni temu w stan nieczynny, jako dowódca dywizji. Gen. Skwarczyński jest bratem ś. p. Adama Skwarczyńskiego.

Znowu bomby w Szanghaju

Na posterunku włoskim w koncesji międzynarodowej Szanghaju rzucono bombę w chwili, gdy przechodził tamtędy patrol japoński. Zamachowiec zdołał zbiec. Przed posterunkiem stało dwóch wartowników. Bomba nikogo nie raniła. Świadkowie zamachu twierdzą, iż jednocześnie z wybuchem bomby do posterunku dano kilka strzałów.

Sytuacja w Hong-Kongu

Sytuacja w Hongkongu staje się z dniem każdym coraz bardziej naprężona. Władze wojskowe podjęły środki ostrożności na wypadek ponownego zaostrzenia się stosunków angielsko - japońskich. Między innymi została zwołana konferencja wszystkich lekarzy, którzy zobowiązali się stanąć do dyspozycji władz wojskowych. Angielskie czynniki miarodajne obawiają się, że Japończycy będą usiłowali zająć nową autostradę, prowadzącą z Hongkongu do Kantonu. Droga ta została oddana do użytku publicznego w zeszły piątek. Dowództwo wojsk japońskich będzie niewątpliwie dążyło do przerwania komunikacji pomiędzy Hongkongiem a południową stolicą Chin.

Obrona morska Ameryki

Prezydent Roosevelt ma zwrócić się do izby reprezentantów ze specjalnym orędziem, w którym będzie domagał się kredytów i upoważnienia na budowę nowych okrętów wojennych o ogólnym tonażu 237 tys. ton.

„New York Herald Tribune" twierdzi, iż program ten będzie wykonany w ciągu lat 1938-1939. Prócz okrętów, których budowę postanowiono w r. 1934, doki amerykańskie przystąpią do budowy trzech pancerników, dwóch lotniskowców, 4 ciężkich krążowników, 4 lekkich krążowników, 20 torpedowców i 6 łodzi podwodnych.

Tajemniczy pasażerowie

zakradli się w Gdańsku na okręt angielski

Z Bajonny donoszą, że angielski okręt handlowy „Oakgrove", który, przybywając z Gdańska, miał zawinąć wczoraj do Bajonny, zawiadomił władze policyjne Bajonny, że posiada na swym pokładzie trzech „pasażerów na gapę", którzy wkradli się na pokład w Gdańsku i ukryli w składach węgla. Pasażerów tych załoga okrętu odkryła dopiero na dalekim morzu i oświadczyła, że ma zamiar wysadzić ich w Bajonnie. Ponieważ władze policyjne otrzymały z różnych stron informacje, zapowiadające wyjazd do Francji różnych terrorystów, więc oczekują w porcie na przybycie okrętu, by nielegalnych pasażerów zatrzymać i rysopisy ich zakomunikować władzom policyjnym w Paryżu, aby stwierdzić, czy nie są to terroryści, którzy tą drogą chcą się do Francji przeszmuglować. Pasażerowie ci będą odpowiadali za nielegalne przedostanie się na okręt i zostaną odstawieni z powrotem do kraju pochodzenia.

Hallo! Tu Teruel!

OBRAZEK Z TERUELU.

Od 5-go b. m. jest czynna stacja nadawcza w Teruelu.

Dnia [illegible] radiowe w Barcelonie odebrały apel następujący:

„HALLO, TU STACJA NADAWCZA TERUEL, W SŁUŻBIE REPUBLIKI. MÓWIMY ZE ŚRODKA MIASTA I POWTARZAMY PONOWNIE: „TERUEL JEST NASZ".

Od tego dnia Teruel nadaje regularne krótkie audycje.

Jakże w świetle tego faktu wyglądają komunikaty wojenne rokoszan i opowiadania łgarza sewilskiego?

Propaganda hitlerowska w Polsce

za pośrednictwem poczty polskiej

„Sanacyjna" „Polska Zachodnia", wychodząca w Katowicach, zamieściła artykuł p. t. *„Propagandową broszurę Goebbelsa roznoszą „polscy listonosze"*.

W artykule tym „Polska Zachodnia" apeluje do Rządu, by położył kres niedopuszczalnej propagandzie w Polsce broszury p. t. *„Prawda o Hiszpanii"*, która jest dosłownym tłomaczeniem na język polski mowy ministra propagandy Rzeszy Niemieckiej, p. Goebbelsa, wygłoszonej w czasie Kongresu w Norymberdze w r. 1937. *Poczta polska bez przeszkód przyjmuje nadchodzące masowo transporty broszury ministra obcego państwa, które, w ilości tysięcy egzemplarzy roznoszone są przez listonoszów, jako „Drucksache" wedle uwidocznionych na kopertach adresów.*

Fakt, napiętnowany słusznie przez „Polskę Zachodnią", ma w naszych stosunkach politycznych zupełnie swoistą wymowę — tym bardziej, gdy weźmiemy pod uwagę, że w wielu innych wypadkach odbiera się bardzo pochopnie debit różnym wydawnictwom.

Biurokracja się bawi

Z Rohatyna donoszą o znamiennym wypadku, jaki wydarzył się w tamtejszym wydziale powiatowym. Oto trzech miejscowych kupców otrzymało nakazy płatnicze na dodatek do podatku drogowego za rok 1937 w wysokości jednego grosza (!). Gdy kupcy zjawili się w urzędzie, celem uregulowania tej należności, nie przyjęto jej, gdyż manipulacja związana z inkasem jednego grosza kosztowały zbyt drogo. Wpłatę odroczono do następnego roku.

Gdyby kupcy jednak zapomnieli o tej wpłacie zajdzie potrzeba wysłania nowych upomnień. Jednym słowem biurokracja będzie miała pole do popisu. A dlaczego obywatele mają pokrywać koszta tej zabawy.

Mobilizacja uczonych

w obronie wolności nauki

We wrześniu r. ub. publicysta angielski Ritchie Calder zwrócił się w liście otwartym do Brytyjskiego Tow. Naukowego z wezwaniem, by nauka angielska wystąpiła z inicjatywą w obronie wolności nauki i wymiany naukowej i przeciwstawiła się „wiedzy narodowej", jako sprzeczności w założeniu.

List ten znalazł echo w Stanach Zjednoczonych. Rada Stow. Ameryk. zwróciła się do Brytyjskiego Tow. i do towarzystw naukowych innych krajów z propozycją powołania światowej organizacji do obrony wolności nauki i do badania zagadnień o charakterze światowym.

Rada Stow. Amer. reprezentuje 67 towarzystw naukowych i 17 sekcji. Uchwała o zwróceniu się do europejskich stowarzyszeń naukowych zapadła jednomyślnie na wniosek sekretarza Stowarzyszenia doktora Forrest Ray Moultona.

Dalszy rozwój tej akcji zależy przede wszystkim od postawy angielskich organizacji naukowych.

W bohaterskim Madrycie

JEDNA Z DZIELNIC POŁOŻONYCH DALEJ OD TERENU BEZPOŚREDNICH DZIAŁAŃ WOJENNYCH.

Mowa min. Becka na Komisji Spraw Zagr. Sejmu

W poniedziałek dn. 10 b. m. p. min. Beck wygłosił na Komisji Spraw Zagranicznych Sejmu przemówienie o polskiej polityce zagranicznej na tle sytuacji międzynarodowej.

Przemówienie min. Becka podajemy w obszernym streszczeniu.

ZACHWIANIE SIĘ METOD.

Wysoka Komisji,

Okres, o którym mam zamiar mówić dzisiaj, należy jeszcze do serii lat, którą w poprzednich moich exposés parlamentarnych określiłem jako czas zasadniczej przemiany w metodach polityki międzynarodowej.

Pozwolę sobie w skrócie powtórzyć, że charakteryzowałem te przemiany jako zachwianie się metod proponowanych dla uregulowania stosunków między państwami w atmosferze bezpośrednio powojennej. Sądzono wówczas, że przeżyty wstrząs potrafi w sposób radykalny i ostateczny zmienić sposób myślenia i działania ludzkiego.

Z naszej strony stwierdzaliśmy zawsze że myśl sama szukania nowych dróg, oszczędzających ludzkości ofiar i strat, ponoszonych tam — gdzie — być może — lepsze formy porozumienia mogły im zapobiec, że myśl ta jest nam sympatyczna. Niezależnie jednak od głębszych zmian, zachodzących w strukturze życia międzynarodowego, już same formy nadawane od początku tej nowej myśli nosiły w sobie zarodek wielu niepowodzeń i budzić musiały niejednokrotnie zastrzeżenia.

W okresie, o którym mówić będę, ten proces przemiany i to niepowodzenie z jednej strony przybierały już czasem formę drastyczną, z drugiej strony trudno byłoby stwierdzić żeśmy już dosięgli dna tego procesu. Pozwolę sobie powrócić dzisiaj jeszcze do bliższej analizy tych zjawisk natury ogólnej.

UPODOBANIE DLA PAKTÓW DWUSTRONNYCH

W ciągu szeregu poprzednich lat miałem sposobność podkreślać częstokroć, że dążeniem naszego Rządu było stale, ściśle rzeczowe rozważanie każdego z interesujących nasze państwo problemów, niezależnie od zmiennych koniunktur i nastrojów zjawiających się w świecie. Byliśmy nawet z tego powodu nieraz krytykowani za rzekome zbytnie upodobanie do „bilateralizmu“ do zbyt skrupulatnego ograniczania naszych rozmów do tych partnerów tylko, którzy w omawianych sprawach bezpośrednio decydować mogli.

Dziś wydaje mi się, że możemy postawić kropkę nad „i“ i powiedzieć, że staraliśmy się pracować tak, ażeby możliwie żaden zasadniczy interes polityczny polski nie został naruszony ani wciągnięty w zamęt powstający w metodach szerszej współpracy międzynarodowej.

DWA POLSKIE PAKTY O NIEAGRESJI.

Nasze stosunki sąsiedzkie, których najistotniejszą część stanowią dwa układy o nieagresji, ze Związkiem Sowieckim i Rzeszą Niemiecką, nie są uzależnione od żadnej instytucji ani procedury międzynarodowej. Zawierane były, gdy każde z tych mocarstw znajdowało się poza Ligą Narodów, opierają się na głęboko przemyślanych racjach i interesach politycznych i zachowują swą nienaruszoną wartość.

POLSKA I JEJ SOJUSZNICY.

Nasze dwa sojusze z Francją i Rumunią, choć nie pozostają w żadnej sprzeczności z Paktem Ligi, a nawet w treści układu, zawierają wzmianki o genewskiej instytucji, — pochodzą z lat 1921—1922 a więc z czasu w którym organizacja Ligi była dość jeszcze luźna — były traktowane w swej podstawowej koncepcji jako rzeczy same w sobie, a nie dodatek czy uzupełnienie Paktu Ligi.

Najwięcej pomieszania pojęć wprowadziły do tych spraw układy w Locarno. Dawna ich forma należy dziś jednak do przeszłości.

Pozwolę sobie wyrazić przypuszczenie, iż fakt, że właśnie w ciągu ostatnich dwóch lat znaczenie naszych sojuszników, ich żywotność i całość, zostały szczególnie podkreślone zarówno u nas, jak i w krajach sojuszniczych, a nasz kontakt bezpośredni z tymi krajami wyraził się zarówno w doniosłych, jak szczególnie dla nas miłych formach, najlepiej określa charakter tych umów.

Ostatnio wizyta p. Delbosa, francuskiego ministra spraw zagranicznych, pozwoliła wszystkim kierowniczym naszym czynnikom politycznym nawiązać lub uzupełnić kontakt rozwijający się tak pomyślnie od 2-ch lat. Oceniam rezultat tej wizyty bardzo pozytywnie.

Zacieśnieniu stosunków z krajami sprzymierzonymi towarzyszyła żywa reakcja szerokich kół opinii publicznej, dająca najlepsze tło dla stosunków istniejących dziś i pomyślne wróżby na przyszłość. Ze strony nowoutworzonego Rządu rumuńskiego mieliśmy już szereg objawów przyjaznego zrozumienia dla znaczenia naszego aliansu, które to objawy bardzo wysoko sobie cenimy.

OSOBISTE KONTAKTY.

Pobyt szeregu wybitnych mężów stanu innych krajów europejskich w Polsce jest — zdaniem moim — potwierdzeniem faktu, że jeśli polska polityka zagraniczna dąży świadomie do ograniczenia swych działań w proporcji do realnych środków, jakimi rozporządzamy, to z drugiej strony nie ujmujemy naszej roli zbyt wąsko i staramy się utrwalać i rozwijać przyjazne porozumienie z państwami, z którymi możemy mieć wspólne interesy, czy wspólne poglądy.

I tak mieliśmy w roku ubiegłym tradycyjny już pobyt premiera Goeringa, którego osobisty kontakt z naszym krajem jest istotnym elementem dla lepszego wzajemnego zrozumienia solidności naszych sąsiedzkich stosunków. Wizyty oficjalne: pierwsza we współczesnej Polsce wizyta szwedzkiego ministra spraw zagranicznych Sandlera, druga już wizyta p. Akela, estońskiego ministra spraw zagranicznych, oraz wizyta austriackiego Sekretarza Stanu p. Schmidta, uzupełniają przegląd tych osobistych kontaktów kierowników polityki zagranicznej innych państ z Polską.

Należy dodać do tego obrazu wymianę poglądów umożliwioną przez zjazdy genewskie, oraz szczególnie świetny zjazd, który towarzyszył koronacji JKM. Króla Jerzego VI, — przy którym, obok dawno niewidzianych uroczystych ceremonii, Rząd angielski dał również sposobność do licznych i wartościowych spotkań międzynarodowych, a przede wszystkim do kontaktu między gośćmi a członkami gabinetu brytyjskiego.

W tych warunkach stwierdzić możemy że r. ub. przyniósł praktyczne możliwości kontaktów, wymiany myśli i współpracy z innymi państwami. Powtórzyć zatem możemy, że osłabły raczej formy, a nie treść życia międzynarodowego.

ZAGADNIENIE POLSKIEJ MNIEJSZOŚCI NARODOWEJ.

Dążąc zgodnie z Rządem Rzeszy Niemieckiej do utrwalenia naszego stosunku opartego na zasadzie dobrego sąsiedztwa, sięgnęliśmy do uregulowania jednego z bardziej istotnych czynników w tej dziedzinie — mianowicie do zagadnienia traktowania mniejszości narodowych po obu stronach granicy. Nie mieliśmy do dyspozycji żadnego systemu dawnego, który by był wytrzymał próbę życia. Ale zdając sobie jasno sprawę z celu, który chcemy osiągnąć, znaleźliśmy w deklaracji z 5.XI 1937 roku wzór nowy, który — mam przekonanie — stanowi w rozsądny sposób zagwarantowanie z jednej strony wewnętrznej zwartości każdego z państw, a z drugiej strony stworzyć powinien dobre warunki współżycia znacznej grupy obywateli, przywiązanych do swej własnej kultury, z narodowym trzonem każdego z obu państw.

RZECZOWE ROKOWANIA Z SOWIETAMI.

W stosunku z drugim naszym sąsiadem w odwrotnym kierunku geograficznym, ze Związkiem Sowieckim, rok ubiegły nie przyniósł żadnych zasadniczych zmian. Stanowisko i polityka nasza opierają się nadal na zasadzie paktu nieagresji z r. 1932 ze wszystkimi jego uzupełnieniami, dzięki czemu zjawiające się bieżące zagadnienia załatwione były w atmosferze rzeczowych negocjacyj.

POLSKA A JAPONIA.

Idąc dalej w kierunku wschodnim, podkreślenia wymaga dokonane w jesieni ub. r. podniesienie poselstw w Tokio i w Warszawie do rangi ambasad, wskazujące na życzliwość i szacunek charakteryzujące stosunki polsko - japońskie.

Następnie minister wspomniał o niesłabnących kontaktach z państwami w basenie naddunajskim i bałtyckim „poza znanym wyjątkiem“. — Wreszcie zaznaczył o dobrych stosunkach z Watykanem.

POGŁĘBIENIE SIĘ KRYZYSU FORM ŻYCIA.

Pozwolą Panowie, że powtórzę raz jeszcze moją ocenę sytuacji stwierdzając: 1) że *kryzys form życia międzynarodowego się pogłębił*, 2) że możemy śmiało sobie powiedzieć, że polska polityka stosunkowo *najmniej na tym ucierpiała.*

Powracam teraz do tego kryzysu: łączy się to przede wszystkim z Ligą Narodów, z jej trudnościami i niepowodzeniami, bo nawet pewne niewątpliwe sukcesy, osiągnięte w porozumieniach międzynarodowych, dokonanych poza Ligą, też o jej dobrym stanie nie świadczą.

TRUDNE ZADANIA „BIEDNEJ“ LIGI NARODÓW.

Od dłuższego już czasu nie mogłem się oprzeć wrażeniu, dzieląc się zresztą z Izbami szeregiem obserwacji na ten temat, że mamy w Genewie do czynienia z dwoma tendencjami radykalnie sprzecznymi. Z jednej strony praktyka, doświadczenie, wykazały niezbicie, że integralne stosowanie zasad Paktu przechodzi rzeczywiste możliwości instrumentu — który miał go aplikować. Obok tego, jakby przez paradoks jakiś, można było zaobserwować nie tylko wzrost pewnych namiętności doktrynalnych czy politycznych, skierowanych do narzucenia tej biednej Lidze coraz trudniejszych zadań, ale nawet formalne tendencje uzupełniania teoretycznymi przepisami, na papierze tylko stosowanymi, tych braków, — które realne działania Ligi wykazywały. Dyplomacja polska, dbając o poprawność postępowania naszego państwa, jak i w trosce o ostateczny los samej instytucji genewskiej, od dwóch lat przeszło starała się tę niebezpieczną rozbieżność przedstawić i w konkretnym załatwieniu spraw zjawiających się przy stole genewskim zebran znaleźć dla siebie właściwą drogę, określoną tak przez respekt dla zobowiązań, jak i przez zmysł realizmu i przewidywania.

Nie chcę oczywiście przez to powiedzieć, że szukanie lepszych, sprawiedliwszych rozwiązań w konfliktach międzynarodowych jest rzeczą nierealną.

ŹRÓDŁA KRYZYSU LIGI NARODÓW.

Co zatem jest nierealne?

Przede wszystkim możliwość utrzymania takiego stanu rzeczy, w którym statut i przepisy instytucji obliczonej jako zespół ogarniający wszystkie państwa świata, miał być à la longue tylko przez ich część do siebie i do innych stosowany. Dlatego już fakt, że od początku Liga nie objęła wszystkich, a zwłaszcza tych, którzy znacznymi siłami rozporządzają, zawiera źródło kryzysu. Dla nas stało się to w ostrej formie widoczne z chwilą, gdy Liga straciła nawet charakter organizacji europejskiej. Zaostrzyło się to tym bardziej, gdy na podstawie aktów i deklaracji zmalała prawie do zera nadzieja powrotu do Genewy szeregu państw o pierwszorzędnym znaczeniu, które ją opuściły.

I nie jesteśmy odosobnieni w twierdzeniu, że nie jest możliwe, ażeby obciążać jedynie grupę państw tak ujętymi obowiązkami, jakie Pakt Ligi na swych członków nakłada — podczas gdy inne państwa tych ciężarów nie ponoszą. Mam tu w szczególności na myśli te obowiązki, jakich spełnienia można by automatycznie od indywidualnego państwa wymagać, wyłącznie z powodu jego przynależności do Ligi, obowiązki ponoszenia ofiar i obowiązki występowania przeciw innym. Opinia w krajach skandynawskich, Belgii, Holandii, Szwajcarii i innych, wyraźnie ten fakt podkreśla.

KONFEDERACJE DOKTRYNALNE.

Nie jesteśmy również odosobnieni twierdząc, że zjazdy genewskie nie mogą bez szkody dla całości polityki światowej degenerować się w konfederacje doktrynalne, a tym bardziej w blok kierujący swą akcję przeciw innym blokom. Ostatnio jeszcze minister Eden w swej deklaracji w Izbie Gmin ten punkt wyraźnie podkreślił.

Miałem możność przedstawić niemożliwość, jaką byłoby dla nas przyłączenie się do bloków doktrynalnych lub też uczynienie z naszego Państwa instrumentu polityki której cele i środki nie byłyby przez nas samych jasno określone.

LIGA INSTRUMENTEM PRZECIW PAŃSTWOM TOTALNYM.

Nie mamy zamiaru brać w swoje ręce żadnej inicjatywy, która by miała dzisiejszy kryzys Ligi pogłębić, ale zawsze wiedzieć będziemy musieli, za co odpowiadamy, do czego jesteśmy obowiązani, jaki sposób i na jakich zasadach zapadają decyzje w instytucjach międzynarodowych podbierane. Do takiego publicznego postawienia sprawy skłania mnie w znacznej mierze fakt, że w niektórych kołach opinii międzynarodowej można było zauważyć bądź to lekceważenie doniosłych zmian, które zaszły ostatnio przez wystąpienie Włoch i deklarację Niemiec w sprawach ligowych, bądź też rozszerzanie tu i ówdzie opinii jakoby to co się dzieje, miało być dla Ligi Narodów z pożytkiem. *Nie można się oprzeć wrażeniu, że niektóre czynniki chciałyby widzieć w Lidze przede wszystkim instrument zwrócony przeciw t. zw. państwom totalnym. Uderzające jest, że te same czynniki chcą jakoby stotalizować życie międzynarodowe drogą tej samej Ligi Narodów.* — Wydaje mi się, że ta jaskrawa sprzeczność nie wymaga dalszych komentarzy. Podkreślam natomiast raz jeszcze fakt, że respektujemy prawa każdego do urządzenia się u siebie zgodnie ze swymi poglądami, pod warunkiem, żeby nie chciał innych, a nas w szczególności, na swoją modłę przerabiać.

KOMITET NIEINTERWENCJI.

Jedno jeszcze bywa w Genewie niebezpieczne: sprawa raczej z dziedziny procedury, niż z pisanych zasad. Jak już wspomniałem, trudności, na które napotykała Liga, zmusiły — słusznie zresztą — w razie powstawania nowych problemów, do zbierania konferencji mniejszej czy większej ilości państw danym zagadnieniem zainteresowanych, lub mogących mieć przynajmniej jakiś wpływ na jego załatwienie. Do niektórych inicjatyw tego rodzaju, jak np. komitet nieinterwencji w sprawy hiszpańskiej wojny domowej przyłączyliśmy się z pełnym przekonaniem, że był to w danym momencie jedyny praktyczny środek zmniejszenia komplikacji szerszych, jakie by mogły wypadki hiszpańskie wywołać. *Natomiast zastrzegaliśmy się kategorycznie, i będziemy się na przyszłość zastrzegali przeciw podsuwaniu Lidze, a zatem wszystkim jej członkom decyzji powziętych jedynie przez grupę państw i poza Ligą Narodów.* Obawiam się, że jeśli chodzi o stosunek do instytucji genewskiej, w opinii wielu krajów mających już coś w rodzaju przywiązania do tej wspólnej międzynarodowej pracy — ten ostatni czynnik musiał niejednokrotnie odegrać *rolę zniechęcającą.*

EMIGRACJA I SUROWCE

Jak Panom wiadomo, wysunęliśmy na tym forum bardzo żywo i blisko obchodzące nas sprawy emigracji i dostępu do surowców, a prowadzona na ten temat debata ułatwiła zrozumienie i poznanie naszych postulatów przez szereg innych państw. Niezależnie nawet od tez ogólnych, w rękach Ligi znajduje się decyzja w jednym z zagadnień konkretnych, to jest w sprawie przyszłości Palestyny. Sprawa ta stanowi bardzo istotny czynnik na drodze do załatwienia ogólnego problemu emigracji żydowskiej, ten zaś problem z kolei stanowi bardzo ważny dział w całokształcie naszych zagadnień. Z różnych powodów, zależnie od krajów i warunków ich życia, zagadnienie to zresztą wyrosło poza ramy lokalne i stało się sprawą europejską. Wszystkie te zagadnienia są i będą dla nas bardzo istotne, nawet niezależnie od losów Ligi, ponieważ istnieją w życiu i wymagają coraz więcej uwagi. Coraz częściej słyszymy znów o planach i koncepcjach odbudowy międzynarodowych stosunków ekonomicznych i finansowych. Musieliśmy stwierdzić, że nie ma poważnych szans sukcesu dla tych projektów, jeśli się zamknie oczy na aktualność spraw surowcowych i emigracyjnych.

Jest rzeczą oczywistą, że gdyby Liga okazała się bezradna w tych dziedzinach, to nie zrezygnujemy z naszych wysiłków, ażeby drogą bądź to porozumienia z poszczególnymi państwami, bądź jakiejś innej pracy zespołowej, znaleźć skuteczne środki dla załatwienia tych problematów.

ZWIĘKSZONE POCZUCIE ODPOWIEDZIALNOŚCI INDYWIDUALNEJ PAŃSTW

Troski, o których mówiłem w tej chwili wynikają w znacznym stopniu z tego, że Liga w czasach swej prosperity brała na siebie szeroką dłonią różne prawa i obowiązki na świecie. Nie zawsze były obliczone środki dla jej zadań. Spotkaliśmy się z tym w bezpośrednim zasięgu naszych interesów, np. na terenie W. M. Gdańska.

Wiele też będzie jeszcze w Genewie kłopotów z powodu różnych spraw w różnych stronach świata i nie wiem, jak zespół ligowy wybrnie z przyjętych na siebie obowiązków.

Trudnoby było przypuszczalnie dziś wypowiadać jakieś proroctwo co do losów instytucji genewskiej. Wątpię także, ażeby najbliższe styczniowe zebranie Rady Ligi mogło przynieść tutaj decydujące rozstrzygnięcia. Mam jednak wrażenie, że niewątpliwie osłabienie Ligi musi wywołać jakby poczucie zwiększonej indywidualności poszczególnych rządów, z których niezawodnie znakomita większość pragnie spokojnego ułożenia warunków egzystencji swych, a co zatem dzie i innych narodów. Dlatego też z żywym zainteresowaniem śledzimy próby nawiązania rozmów między poszczególnymi stolicami w przekonaniu, że doświadczenia szeregu lat poprzednich, oraz rzeczowa ocena sytuacji przez państwa Europy, nie postawią nas nigdy wobec takich projektów współpracy międzynarodowej któreby się naszym nienaruszalnym zasadom i żywotnym interesom sprzeciwiły.

„Biedna Liga“..

Exposé p. min. Becka

Tekst wygłoszonego wczoraj przez p. min. Becka „expose“ podajemy na innym miejscu. Ograniczamy się dziś do komentarza krótkiego, rezerwując sobie prawo do szerszego omówienia „expose“.

Expose — jak zwykle — OMIJA najważniejsze problemy europejskie i światowe. Nie mówi słuchaczowi i czytelnikowi, jak wygląda — zdaniem p. ministra — dzisiejszy splot stosunków międzynarodowych i jakimi drogami pójdzie Polska. W szczególności nic lub prawie nic nie ma o sprawie Gdańska, o stosunku do Czechosłowacji i t. d.

Istotą całego „expose“ jest KRYTYKA LIGI NARODÓW, krytyka bardzo znamienna, powtarzająca znane „argumenty“ PIPa w tej kwestii. Zresztą p. minister sam powołuje się na ten komunikat PIPa. P. minister mówi o tym, że kryzys Ligi jeszcze „nie dosięgnął dna“ (!), że „kryzys form życia międzynarodowego się pogłębił“; że w Lidze widać „wzrost namiętności doktrynalnych“; że nie zgodzi się, by Liga stała się „konfederacją doktrynalną“ (?) i „instrumentem polityki, której cele i środki nie byłyby przez nas samych określane“ i t. d.

Wiemy dobrze, jakie echa wzbudził PIP we Francji i Anglii. Sądzimy, że i obecne „expose“ wywoła podobne echa. Polska zostanie posądzona o to, że — po wystąpieniu Włoch z Ligi — obraca się w ORBICIE PAŃSTW FASZYSTOWSKICH. Sądzimy, że Polsce to posądzenie jest zgoła niepotrzebne... Zwłaszcza, że — jak pisaliśmy — Liga Polsce jest POTRZEBNA. Chociażby w sprawie Gdańska. Zresztą „doktryna“ Ligi — to POKÓJ, nic więcej.

O GDAŃSKU prawie nic — tylko tyle, że w tej kwestii „nie zawsze były obliczone środki dla jej (Ligi) zadań“. Ale cały problem Gdańska został całkowicie pominięty! BARDZO ZNAMIENNE... Bo „wodzowie“ Gdańska nie milczą — mówią bardzo wyraźnie!

O FRANCJI — słowa NIECO CIEPLEJSZE, niż dawniej. Rejestrujemy to objektywnie.

O NIEMCZECH (wizyty Goeringa) wzmianka, że stosunki są „SOLIDNE“. Ale czy sam kontrahent jest dość „solidny“ — nie wiadomo. Ustęp o deklaracjach mniejszościowych (polsko - niemieckich) jest dziwny, bo przypisuje tym deklaracjom duże znaczenie „gwarancyjne“, którego bynajmniej nie mają: pisaliśmy o tym. To już niemal wszystko. Podstawa naszej polityki — powiada p. minister — to dwie umowy o nieagresji (z Niemcami i ZSSR) i dwa sojusze (z Francją i Rumunią). Ale DROGA POLSKI pozostaje niesprecyzowana.

Nasze stanowisko wobec „exposé“ jest BARDZO KRYTYCZNE. Umotywujemy je szczegółowo. „BIEDNA LIGA!“ woła p. minister i wyraża obawę, by nie skierowała się „PRZECIW PAŃSTWOM TOTALNYM“. Dziwne to bardzo. Skąd ta obawa?

K. CZAPIŃSKI.

Goga chce wydalić 500 tys. Żydów

Specjalny korespondent „Daily Herald'a“ rozmawiał z nowym premierem rumuńskim Gogą na temat polityki żydowskiej.

Goga przyznał, że zamierza odebrać prawo obywatelstwa 500 tys. Żydom i „podjąć próbę wydalenia ich“.

Z tym projektem Goga zamierza wystąpić w Lidze Narodów i uzasadnić go.

Dokąd zamierza wydalić Żydów, Goga nie powiedział.

A oświadczenie swoje złożył już po otrzymaniu upomnień do Anglii i Francji, które zwróciły mu uwagę na traktaty, obowiązujące Rumunię w sprawie mniejszości.

Ale skoro Hitler i Mussolini łamał traktaty, a Anglia i Francja palcem nie ruszyły, to czemu Goga ma być gorszy?

Zresztą Goga jest poetą z zawodu i zapewne nie uzmysłowi sobie, jak to ma wyglądać wysiedlenie pół miliona ludzi... niewiadomo dokąd. Goga przeżywa wizję poetycką.

Swoją drogą ten p. Goga trochę wygląda na — demagoga.

Pokwitowania

NA GŁODNE DZIECI HISZPANII.

S. Majersdorf zł. 5.50.

A. N. zł 2.50.

W MYŚL WEZWANIA CENTR. KOMISJI ZW. ZAWOD. z dnia 14.VIII 36 roku.

Oddział I (Gazownia) Zw. Prac. Użyt. Publicznej z listy Nr. Nr.: 1, 2, 3 — zł. 43.

NA DOM DZIECIĘCY IM. MEDEMA W MIEDZESZYNIE

Mec. Ludwikowi Honigwillowi w podzięce za bezinteresowne udzielenie pomocy prawnej składa zł. 25 Wanda Kostecka.

DO DYSPOZYCJI KOMITETU UCZCZENIA IM. PROF. ST. CZARNOWSKIEGO.

Na fundusz stypendialny im. St. Czarnowskiego Szymanowscy, Wojeńscy, Kotarbiński, Bardach zł. 65. Zdz. Zmigryder-Konopka zł. 25

Poczucie odpowiedzialności

„Niektóre pisma „ozonowe" zapowiedziały, że w miesiącach najbliższych Obóz Zjednoczenia Narodowego przejdzie do ofensywy.

Bardzo pięknie. Pozwolę sobie wszakże na jedno pytanie: **przeciw komu i w jakim celu ma być skierowana ta ofensywa?**

***

Ofensywy obozów społeczno-politycznych zmierzają z reguły do osiągnięcia jednego z dwóch zadań:

a) albo do zdobycia władzy w Państwie;

2) albo — przynajmniej — do zdobycia wpływu na politykę państwową.

O ile wiem, **większość** ministrów gabinetu p. Sławoja-Składkowskiego i sam p. gen. Sławoj-Składkowski należą do „Ozonu". Prasa ogłaszała też swego czasu „akcesy" pp. wojewodów, p.p. starostów, p.p. wyższych urzędników wogóle itd., itp. Z formalnego punktu widzenia **i z punktu widzenia Konstytucji kwietniowej marsz „Ozonu"** po władzę przypominałby mego foksterierka, który zajadle i uporczywie pragnie ugryźć sam siebie we własny ogonek. Zwracam uwagę, że w moich oczach — w oczach miłośnika psiej rasy — porównanie z pieskiem nie jest wcale chęcią obrażenia. Raczej — przeciwnie. Dla świętego spokoju mogę zresztą przytoczyć przykład pewnych gatunków wszy, które tak samo kąsają zaciekle ogon własny, traktując go najwidoczniej, jako wroga nieprzejednanego.

W rzeczywistości albowiem gabinet p. Składkowskiego jest gabinetem „ozonowym". Groźba „ofensywy" nie dotyczy więc chyba ani Rządu obecnego, ani kwestii wpływu na politykę państwową. Nie sposób szturmować... własny stan posiadania.

***

A co za tym idzie?

Ofensywa przeciw społeczeństwu? Bóg mi świadkiem, że nie chcę podejrzewać „Ozonu" o tak niecne zamiary. Ofensywa, by zdobyć społeczeństwo dla własnych idei, dla własnych poglądów, dla własnych myśli? Ależ to bezspornie święte prawo „Ozonu" na równi ze wszystkimi innymi obozami społeczno-politycznymi Polski.

Szedłem właśnie w niedzielę ubiegłą przez Plac Trzech Krzyży w Warszawie. Usłyszałem wielki wrzask na trzy głosy:

„Organ do walki z żydo-komuną"!

Myślałem, że „Falanga". Nie! to był **„Szturmowiec Pracy"**, organ „sekcji rzemieślniczo-robotniczej" Związku Młodej Polski (młodego „Ozonu"). Treść? niech ręka boska broni! Poziom? nie lepiej. Jakiś prymitywizm zgoła nieprawdopodobny w roku pańskim 1938 Chciałbym — zupełnie szczerze — by dawni legioniści i dawni peowiacy przeczytali tego „Szturmowca" (młody „Ozon" musi nazwy swoich wydawnictw koniecznie tłómaczyć z niemieckiego?).

Z notatki o Kautsky'm wynika jasno, jak na dłoni, że i Józef Piłsudski spełniał w roku 1900 rolę... obrońcy „żydowstwa międzynarodowego". Winszuję, ale nie zazdroszczę... legionistom i peowiakom.

„Ozon" — że tak powiem — w starszym wieku wydaje **równolegle swego „Robotnika Polskiego"**. „Robotnik Polski" organ „sektora robotniczego" tegoż „Ozonu" jest, oczywiście, pismem nam przeciwnym. Jest pismem wrogim. Nie wchodzę w to, kto jest „lepszy". Ale — muszę stwierdzić całkiem bezstronnie — że między nastawieniem „Robotnika Polskiego" a nastawieneim owego „Szturmowca Pracy" **niema żadnych punktów stycznych.** To jakieś dwie „samodzielne robótki", prowadzone na dwóch **rozbieżnych** szlakach.

***

Pytam tedy, jako „szary" obywatel: **jakże to jest koniec końców?**

Czym jest „Ozon" i czego chce „Ozon"?

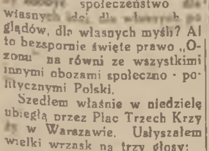
Władzy w Państwie? toć ją ma poprzez „swoich" ministrów. **Wpływu na Państwo!** toć go ma we wszelkich resortach. **Wpływu na społeczeństwo?** tego, moi panowie, nie da Wam nikt, nie da starosta najgenialniejszy. Trudno! Na to „niema żadnego sposobu"... Wpływ na społeczeństwo zdobywa się w Polsce... inaczej.

Zdobywa się go **jasnością** celów, **szczerością** postawy ideowej, **lojalnością** metod działania.

A ja — „szary" obywatel — gdy czytałem **„Szturmowca Pracy"**, wyślałem jedno:

GDZIE JEST POCZUCIE ODPOWIEDZIALNOŚCI?

M. NIEDZIAŁKOWSKI.

Zgromadzenie niedzielne w Warszawie

„Demokracja w ofensywie"

„Demokracja w ofensywie" — to hasło, pod którym odbyło się w niedzielę, dn. 9 b. m. wielkie zgromadzenie w „Ateneum" w Warszawie tylko dla niewielu ludzi, obserwujących bieg życia politycznego w Polsce, jest stwierdzeniem nowym, dla większości natomiast jest faktem realnie istniejącym nie od dziś, jest faktem, który zaważy bezwątpienia na biegu spraw politycznych w Polsce. Jednak zebranie niedzielne w specjalnym świetle postawi to zagadnienie demokracji walczącej i nada mu specjalnie poważny, decydujący charakter. Gdy o demokrację walczy grupa ludzi, czy jedna jakaś partia polityczna, można temu przeciwstawić się z pewnymi możliwościami powodzenia, lecz gdy walczą o demokrację organizacje polityczne reprezentujące interesy 90% ogółu ludności Polski, to staje się jasnym, gdzie najbliższe jutro umieści zwycięstwo. Niedzielne zaś zebranie warszawskie było dowodem harmonii, jaka panuje między ludźmi reprezentującymi ruch robotniczy, ruch chłopski i ruch inteligencki. Przemawiali działacze PPS., Str. Ludowego, Klubu demokratycznego i Z. N. M. S. Różne kwestie były roztrząsane i różne zagadnienia, różne były sposoby podejścia do tych zagadnień lecz idee, które silnie i wyraźnie dźwięczały w słowach rzucanych przez mówców, były jednobrzmiące: **tylko ustrój demokratyczny, ustrój, w którym chłop, robotnik i inteligent pracujący zajmą w państwie należne sobie miejsce jest w stanie stworzyć Polskę silną i zdolną do obrony.** Tak dziś myśli chłop, tak myśli robotnik i tak myśli zdrowa część inteligencji. I chociaż nie padły jeszcze słowa, że **formalnie** jest stworzony front demokratyczny w Polsce, to jednak mówią o tym fakty i niedzielne przemówienia w Warszawie, że taki front **faktycznie** istnieje.

Wobec zapełnionej sali, wpośród gorącego nastroju zabierali głos mówcy. Zebranie niedzielne zagaił imieniem Z. N. M. S. tow. Rosieński, który wyraził radość, że jego organizacji przypadł w udziale zaszczyt organizowania ogólnego zebrania ludowo-robotniczo-inteligenckiego, zebrania, którego celem nie jest tylko przegląd haseł lecz przede wszystkim dokonanie dalszego kroku naprzód w walce o przebudowę społeczną Polski. Jako pierwszy przemawiał tow. **M. Niedziałkowski.** Z przemówienia jego bił entuzjazm. W przeciwstawieniu bowiem do czasów przeszłości, gdy demokracja była w defensywie, do tych czasów, gdy kroczyła „tymi drogami najgorszymi, tymi drogami odwrotu" dzień nowy niesie nam ofensywne stanowisko i to nietylko subiektywnie, naszą wolę, aby przejść do ofensywy, lecz także obiektywnie przez obliczenie wedle własnych sił i sił przeciwnika.

Dziś chodzi o to, by każdy rozumiał, że chłop—ludowiec nie chce być żadnym podkomendnym, lecz równym żołnierzem, tak samo jak robotnik czy chłop — socjalista będzie równym towarzyszem i bratem. My stworzymy nasz przełom — w przeciwieństwie do koncepcji przełomu O. N. R.: **„grzmią petardy, lecą szyby"** — nasz przełom, polegający na przebudowie społecznej, na stworzeniu gospodarki planowej, bez której obrona Państwa jest niemożliwa. Musimy też walczyć o dwie rzeczy, lekceważone przez naszych wrogów w latach defensywy: **o wolność i godność człowieka.** Tow. Niedziałkowski zakończył swe przemówienie pięknym zdaniem: „Dopełniają się czasy, bowiem pełna jest miara". Następnie ob. Irena **Kosmowska** mówiła o nastrojach panujących wśród mas chłopskich. **Prelegentka, cytując** słowa poetów chłopskich, stwierdziła, — że wyrazem uczuć chłopa jest dziś wola rozstrzygania. Chłop dąży do wolności i w górę, chce demokracji, którą rozumie jako zaspokojenie potrzeb ogółu ludności i oddanie dorobku kultury wszystkim; chłop pragnie się uczyć i dąży do planowej gospodarki. Prelegentka patrzy jednak optymistycznie w przyszłość i wierzy, że będzie w Polsce demokracja, która wprowadzi zbiorowy czyn mas pracujących. Następnie przemawiał **prof. Michałowicz**, entuzjastycznie oklaskiwany przez licznie zgromadzoną młodzież akademicką, bojownik o dobre imię wyższych uczelni. **Mówił o nastawieniu demokratycznym zdrowej części inteligencji, która pragnie, by chłop, robotnik i pracownik umysłowy byli gospodarzami w swym Państwie. Historia Polski dostarcza faktów, które mówią, że chłop jest najlepszym obok robotnika synem swej ojczyzny.** Czy pierwszy władca Polski Piast - chłop, czy czasy Łokietka, który walczył z najeźdźcą, mając u boku chłopów nie mówiły o tym aż nazbyt dobitnie. I dziś droga inteligencji jest jedna: **musi ona znaleźć się w jednym szeregu z chłopem i z robotnikiem.** Na temat „Dynamizm" a kultura i demokracja" mówił tow. **Czapiński.** Demokracja, jak zaznaczył prelegent we wstępie — to nie jest kartka wyborcza, lecz wstęp do rozstrzygania decydujących zagadnień gospodarczych, socjalnych i kulturalnych. Totaliści twierdzą natomiast, że w ustroju demokratycznym nie będzie dynamizmu, bez którego nie sposób rozwiązać wielkich zagadnień. — Według nas najbardziej słabe państwo demokratyczne, ale znajdujące oparcie w masach będzie bardziej dynamiczne, aniżeli ustrój policyjny i biurokratyczny. Polsce zaś, nie stojącej gospodarczo na zbyt wysokim poziomie, koniecznym jest ów dynamizm mas w celach po prostu obronnych. Siła Polski to chłop, robotnik i pracownik umysłowy. Ustrój demokratyczny jest także realizacją przedsięwzięć kulturalnych. Dziś w Polsce 100 000 dzieci jest bez szkół, nauczyciel jest przepracowany, warunki pracy ma fatalne, nawet sama nauka staje się fikcją, tak że doprawdy, zdaje się, odżyła staropolska zasada „im głupszy cham, bogatszy pan", a jedyną koncepcja „sanacyjną" jest koncepcja szkoły wyznaniowej! Totalizm jest zgubny nie tylko dla nauki, lecz także dla sztuki. Następnie mówił ob. **Graliński** na temat „Państwa demokratyczne a pokój". Okres 1919 — 38 prelegent nazwał okresem rozbrojenia się demokracji. Dziś trzeba te błędy przeszłości zmazać i właśnie lewica społeczna musi się uzbroić do walki o pokój i demokrację przeciwko wszystkim wrogom. A zawsze jest lepiej bronić wolności przed gwałcicielami, aniżeli starać się niszczyć wolność. Podczas pięknie wygłoszonej prelekcji ob. Gralińskiego wydarzył się przykry incydent, za który prelegenta najmocniej organizatorzy przepraszają. Dostała się na salę drobna grupka nieodpowiedzialnych osobników. A. S. szybko uspokoił awanturników. Ob. **Wasilewska** mówiła o stanowisku, które winien zająć współczesny pisarz. I mimo cenzury, braku wolności pisarskiej pisarz musi mówić o bolączkach ustroju, o metodach, krzywdach i bólach maluczkich. To jego obowiązek. Jako ostatni przemawiał tow. Pietrzykowski. Problem młodego pokolenia — to problem najistotniejszy, którego rozwiązanie jest nakazem chwili. U nas rok 1937 znów pogorszył położenie młodzieży. Nowy rocznik młodzieży znalazł się bez pracy, przyrost ludności nie maleje, a pracy nie ma. Rozwiązanie tego problemu jest naszym obowiązkiem. „Pokolenie współczesne nie może testamentu wygnańców na Sybir zniweczyć. Musimy stanąć przed historią z czołem jasnym i spokojnym, że spełniliśmy swój obowiązek, dokonaliśmy przebudowy społecznej". Odczyt został zakończony odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru", „Międzynarodówki" i „Gdy naród do boju".

JERZY PYTLAKOWSKI.

Przywrócenie jedności

w ruchu zawodowym Hiszpanii

Od dłuższego czasu w ruchu zawodowym Hiszpanii, wyznającym zasady socjalistyczne, panowały silne tarcia na tle różnic politycznych, związanych z wojną. W łonie tego ruchu walczyły ze sobą dwa odłamy, jeden pod wodzą b. premiera tow. Caballero, drugi — tow. Peny, przywódcy górników. Tarcia doprowadziły w końcu do rozbioru organizacji i do tym bezwzględniejszej walki między obu odłamami.

Oczywiście, wpływało to nader ujemnie na stosunki wewnętrzne, zwłaszcza w obliczu wroga faszystowskiego. To też obie strony zrozumiały wkrótce, że nie czas teraz na walki wewnętrzne i obie strony zwróciły się do Międzynarodówki Zawodowej o pośrednictwo w zatargu.

Zarząd Międzynarodówki szczegółowo rozpatrzył zatarg, wysłuchał delegatów obu stron i w końcu wyznaczył tow. Jouhaux, jako arbitra.

Tow. Jouhaux w pierwszych dniach stycznia przybył do Hiszpanii i po kilku zebraniach z przedstawicielami obu odłamów, zaproponował powołanie nowej egzekutywy, w której byłoby 11 przedstawicieli ze strony tow. Peny i 4 ze strony tow. Caballero.

Obie strony zgodziły się na to i wybrano w tym właśnie składzie nową egzekutywę, która wybierze z pośród siebie nowy Zarząd.

Do nowej egzekutywy wchodzi tow. Pena, nie wchodzi zaś tow. Caballero, którego odłam — ze znanych zagranicą działaczy — reprezentuje tow. Thomas.

Nowa egzekutywa ogłosiła manifest, w którym daje wyraz głębokiemu zadowoleniu z powodu odzyskania jedności ruchu zawodowego i stwierdza, że zjednoczenie nastąpiło na podstawie uznania bezwzględnej konieczności współpracy z Rządem, celem wygrania wojny, oraz porozumienia się z syndykalistami na płaszczyźnie wspólnego programu społecznego.

Egzekutywa wysłała depesze do premiera Negrina i min. obrony Prieto, którzy w odpowiedziach swych serdecznie powitali zjednoczenie ruchu zawodowego.

Komitet Uczczenia Pamięci

prof. Stefana Czarnowskiego

W sobotę, 8 stycznia odbyło się w „Zakładzie Socjologii i Historii Kultury" U. J. P. posiedzenie organizacyjne komitetu Uczczenia Pamięci Profesora *Stefana Czarnowskiego*. W skład Komitetu weszli: profesorowie Handelsman, Szymanowski, Arnold, Bystroń, Kotarbiński, Chałasiński; Docenci: Zmigryder - Konopka, Ossowski, dyr. dr. Grzegorzewska, dr. Assorodobraj, dr. Sawicki, dr. Baleingerowa, Freyd (jako przedstawiciel Stow. „Szklane Domy"), wizytator Wojeński (jako przedstawiciel Związku Nauczycielstwa Polskiego), p. Wojeńska (jako przedstawicielka „Nowej Biblioteki Społecznej"), inż. Kruszewski, dr. Bardach. Na przewodniczącego Komitetu wybrano prof. Szymanowskiego, na sekretarzy dr. Assorodobraj i dr. Bardacha. Uchwalono otworzyć w „Robotniku" listę składek na „*Fundusz stypendialny im. prof. Stefana Czarnowskiego*". Wybrano dwie komisje dla zorganizowania Akademii Naukowej i Społecznej. Sekretariat komitetu mieści się w „Zakładzie Socjologii i Historii Kultury" Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego (Warszawa, ul. Krak. Przedmieście 26/28).

LISTA SKŁADEK NA FUNDUSZ STYPENDIALNY IM. PROFESORA ST. CZARNOWSKIEGO

Szymanowscy 10.— zł.
Wojeńscy 10.— zł.
Bystroń 20.— zł.
Kotarbiński 15.— zł.
Bardach 10.— zł.

Tow. **Władysław Klimaszewski**

członek Związku Robotników Przemysłu Metalowego, delegat robotników fabryki „...",

ZMARŁ DNIA 8 STYCZNIA 1938 R.

Pogrzeb odbędzie się 12 stycznia o godz. 2-giej z kościoła P. Marii, Nowe Miasto na cmentarz Bródnowski.

ŻONA, SYNOWIE, SIOSTRA, BRACIA I RODZINA.

Uniwersytet we Lwowie

W niedzielę w notatce p. t. RZECZY NIEZROZUMIAŁE streściliśmy przebieg zdarzeń w sprawie „ghetta ławkowego" na terenie Uniwersytetu Lwowskiego. Nie mogliśmy zrozumieć, dlaczego p. rektor St. Kulczyński zaprowadził „ghetto" i... zaraz później podał się do dymisji.

Teraz wiemy, o co chodzi:

1) p. rektor St. Kulczyński nie zgadzał się na wprowadzenie „ghetta" i DLATEGO PODAŁ SIĘ DO DYMISJI;

2) zarządzenie o wprowadzeniu „ghetta" podpisał nie rektor Kulczyński, tylko prorektor p. R. Longchamps;

3) za wprowadzeniem „ghetta" wypowiedziała się większość profesorów Uniwersytetu Lwowskiego; to właśnie skłoniło rektora Kulczyńskiego do powzięcia decyzji o swojej dymisji.

W tych warunkach i w świetle tych zakomunikowanych nam faktów możemy stwierdzić tylko jedno: NASZ GŁĘBOKI SZACUNEK DLA P. REKTORA ST. KULCZYŃSKIEGO.

W obliczu nowych zbrojeń włoskich

Niepokój opinii Francji

W kołach parlamentarnych i politycznych Paryża wiadomość o zbrojeniach morskich Włoch w dalszym ciągu jest jednym z naczelnych tematów zainteresowania i dyskusji. Prasa paryska wyraża przekonanie, iż odpowiedzi na budowę nowych okrętów włoskich, Francja powinna ze swej strony przystąpić do nowego programu zbrojeń morskich.

„Aube" pisze, iż trzeba Włochom odpowiedzieć pancernikiem na pancernik, krążownikiem na krążownik.

„Excelsior" pisze, że gest włoski podkreśla tylko istniejący brak równowagi między narodami, które utrzymują flotę z konieczności, a między tymi narodami, które tworzą swoją flotę obecnie wyraźnie ponad rozmiary swych potrzeb.

Socjalistyczny „Populaire" zwraca przede wszystkim uwagę na to, iż konsekwencją budowy nowych pancerników włoskich będzie dalszy wyścig zbrojeniowy.

Radykalna „Ere Nouvelle" oświadcza, iż Francja powinna być w stanie stawienia czoła wszelkim ewentualnościom na morzu Śródziemnym. Pismo podkreśla, że Francja musi zabezpieczyć zarówno Afrykę Północną, jak i połączenia z koloniami, które posiadają żywotne znaczenie dla Francji. Nowy program morski Włoch, pisze „Ere Nouvelle", nakłada na nas obowiązek podjęcia natychmiast wszystkich niezbędnych decyzyj byśmy mogli odzyskać na morzu Śródziemnym rolę, którą stopniowo straciliśmy. Jest to podstawowe zagadnienie naszego bezpieczeństwa narodowego.

Przed wielką naradą

Kodeks Pracy we Franc i

Naczelna organizacja pracodawców francuskich odbywa narady nad odpowiedzią, jaką ma dać premierowi Chautemps w sprawie zwolanej przez premiera na środę wielkiej konferencji przedstawicieli organizacji pracodawców i pracowników.

Generalna Konfederacja Pracy od razu oświadczyła, że w Konferencji tej weźmie udział. Natomiast przedstawiciele pracodawców postanowili odbyć uprzednią naradę. W łonie Rządu wre gorączkowa praca nad przygotowaniem konferencji środowej. Specjalna komisja ma opracować projekt rządowy t. zw. Kodeksu Pracy.

Projekt ten ma być rozpatrzony we wtorek na posiedzeniu gabinetu i w środę ma być przedłożony zebranym delegatom pracodawców i pracowników, jako program i podstawa do dyskusji.

Energiczny protest Anglii wobec władz Japonii

Przygotowanie nowej ofensywy w Chinach Północnych

Herbert Phillips, konsul generalny Wielkiej Brytanii, założył u japońskiego konsula generalnego w Szanghaju Okamoto protest utrzymany w energicznym tonie, w sprawie zachowania się Japończyków wobec brytyjskich urzędników policji. Po złożeniu noty ! nsul brytyjski powtórzył swój protest ustnie.

Jak słychać konsul japoński wyraził imieniem swego państwa ubolewanie z powodu zajścia i zapewnił konsula brytyjskiego, że przeprowadzone zostanie w tej sprawie dokładne i szczegółowe śledztwo. (ATE).

SYTUACJA ANGLII NIEPOMYŚLNA

„Temps" poddaje konflikt pomiędzy Londynem a Tokio szczegółowej analizie. Sytuacja obecna nie jest — zdaniem dziennika — zbyt pomyślna dla Wielkiej Brytanii. Anglia pozbawiona jest swobody ruchów na Dalekim Wschodzie, albowiem stan rzeczy istniejący w basenie śródziemnomorskim zmusza ją do utrzymywania całości swych sił w Europie.

Tym też dziennik tłumaczy cierpliwość angielskich mężów stanu jak również pojednawczy ton brytyjskich not dyplomatycznych. „Anglia jest niemniej przekonana, że wskutek podjętego przez nią wysiłku dozbrojeniowego, czas p acuje na jej korzyść" — pisze „Temps". — Poza tym zamierza ona działać na Dalekim Wschodzie jedynie w zupełnym porozumieniu ze St. Zjed. oraz z innymi państwami zainteresowanymi.

W CHINACH PÓŁNOCNYCH

Ofensywa japońska, która, jak wiadomo, koncentruje się ostatnio w Chinach Północnych prowadzona będzie nie tylko na lądzie, lecz i na morzu oraz rzekach.

Zdaje się o tym świadczyć fakt ukazania się przed Tsingtao 12 japońskich okrętów wojennych, mających na pokładzie oddziały wojskowe. Pomimo, że z żadnego z tych okrętów nie uczyniono dotychczas jakiejś próby wylądowania oddziałów japońskich, w mieście panuje popłoch. (ATE).

Narady w Budapeszcie

Austria i Węgry wobec osi Rzym-Berlin

Austriackie czynniki oficjalne zachowują wobec prasy wielką rezerwę co do planów Austrii na konferencji budapeszteńskiej. Nie mniej jednak można wywnioskować, że Austria, a także Węgry będą się starały umocnić swoje stanowisko polityczne wobec osi Rzym - Berlin, szczególnie na wypadek zwiększenia na basen naddunajski nacisku niemieckiego partnera tej osi. W fakcie osobistego udziału w konferencji tej kanclerza Schuschnigga oraz premiera Daranyego widzi się tutaj także dowód znaczenia jakie Austria i Węgry przywiązują do bieżącej konferencji.

Prasa wiedeńska omawia znaczenie konferencji państw protokołów rzymskich w Budapeszcie. Zdaniem dziennika „Volkswirt" na konferencji tej rozpatrywane będą następujące sprawy: 1) wzrost wpływów niemieckich w basenie naddunajskim, 2) zainteresowanie Włoch w utrzymaniu niepodległości Austrii, 3) sprawa możliwego przegrupowania w Małej Entencie, 4) sprawa dalszego pozostania Austrii i Węgier w Lidze Narodów.

Japonia organizuje blok gospodarczy

Ustanowiony przez Japończyków Rząd chiński w Pekinie przystąpił do prac organizacyjnych nad stworzeniem chińskiego banku emisyjnego, którego zadaniem będzie uregulowanie spraw walutowych na obszarze zajętym przez wojska japońskie. W planach kół japońskich leży stworzenie bloku monetarnego, do którego należałoby: Japonia, Chiny Północne, Mandżuria i Mongolia. Te dwa ostatnie kraje przystąpiły już do tak zwanego japońskiego bloku jenowego (jednostka waluty japońskiej).

Stworzenie bloku monetarnego między wymienionymi wyżej czterema krajami ma być wstępem do szeroko zakrojonego planu sformowania wschodniego bloku gospodarczego.

JAPONIA „PORZĄDKUJE" CHINY

Premier książę Konoye zwołał nadzwyczajne posiedzenie rady ministrów, celem przeprowadzenia dalszej dyskusji nad polityką japońską w Chinach. Jak donosi agencja Domei, rada powziąć ma postanowienie co do zarządzeń, prowadzących do likwidowania antyjapońsko nastrojonej administracji chińskiej. Po zakończeniu posiedzenia rady ministrów książę Konoye udał się do pałacu cesarskiego celem uzyskania aprobaty cesarza.

Sytuacja pod Teruelem

Z Saragossy donoszą powstańcy, że wojska rządowe starają się powstrzymać napór oddziałów powstańczych na obu skrzydłach frontu Teruelu. Dowództwo tych wojsk zaniepokojone posuwaniem się V kolumny południowej, która przekroczyła wioskę Willastar podjęło w ciągu dnia szereg silnych ataków na pozycje zajęte przez powstańców na południe od la Muela.

Na skrajnym lewym skrzydle artyleria rządowa bombardowała bez przerwy pozycje zajęte przez powstańców na la Cota.

Dowództwo rządowe, które skoncentrowało wszystkie swe wysiłki w centrum, stara się wszystkimi sposobami uniemożliwić dalsze posuwanie się powstańców na skrzydłach. Wszystko pozwala przypuszczać, że rozpoczęła się nowa faza bitwy pod Teruelem, polegająca na wojnie manewrowej, w której sztaby obu stron będą miały sposobność wykazania swych zdolności.

Na zagrożonych wodach

Wielkie manewry amerykańskie

Rozpoczynają się w pobliżu wyspy Luzon wielkie manewry amerykańskie. W związku z tym „New York Times" donosi z Manilli, że w manewrach tych weźmie udział 10.000 żołnierzy amerykańskich oraz około 40.000 krajowców. Dziennik dodaje, od chwili rozpoczęcia konfliktu chińsko-japońskiego siły zbrojne St. Zjednoczonych na Filipinach otrzymały przepisy wprowadzające stan wojenny w garnizonach.

Oficerom odjęto prawo podróżowania lub wyjeżdżania na urlop i oddziały pozostają w stanie stałego pogotowia wojennego tak, że ewentualna mobilizacja mogłaby być bardzo szybko przeprowadzona. Ćwiczenia strzeleckie oraz próbne strzelanie artyleryjskie zarówno dla wojsk lądowych jak i marynarki odbywają się obecnie o wiele częściej niż zazwyczaj.

Dwudziestu biskupów w więzieniu sowieckim

Wydawany w Niżnim Nowgorodzie dziennik „Gorkowskaja Komuna" donosi o nowej akcji władz sowieckich przeciwko Kościołowi prawosławnemu. Wedle słów dziennika GPU zaaresztowało metropolitę Niżniego Nowgorodu, Teofana Tuliakowa oraz 7 wysokich dostojników kościelnych. Są to: arcybiskup Kryłow, biskup Lebiedejew, metropolita Witalij (głowa t. zw. „żywego kościoła") metropolita Wissarion Sorin z Moskwy oraz biskup Parlewski z Sergacza, biskup Korobow z Wetługi oraz biskup Masłowski z Riazani. Grozi im kara śmierci.

Podobny los zdaje się grozić obecnej głowie Kościoła prawosławnego w Rosji metropolicie Sergiuszowi. On również zaliczony został w poczet „sabotażystów w szatach biskupich". W sumie liczba biskupów zaaresztowanych w ostatnich czasach wynosi wraz z tymi, których zatrzymano w listopadzie zeszłego roku 20 osób.

W Rumunii

Czynniki decydujące Izby Adwokackiej Bukaresztu wysuwa projekt skreślenia wszystkich adwokatów Żydów zapisanych do Izby w okresie powojennym.

Również przeprowadzona ma zostać kontrola w szeregach adwokatów zatrudnionych w instytucjach państwowych i przedsiębiorstwach prywatnych, gdzie Żydzi będą zastąpieni adwokatami chrześcijańskimi.

Groźny pożar w f bryce Norblin

w Warszawie

W niedzielę około godz. 11-ej zaalarmowano centrale straży ogniowej o wybuchu pożaru w fabryce wyrobów metalowych Norblin, B-cia Buch i T. Werner, S A przy ul. Żelaznej nr. 51. Ogień powstał w I-piętrowym murowanym budynku, mieszczącym sobie szlifiernię na parterze oraz tokarnię na I piętrze.

Na ratunek rzuciła się miejscowa straż ogniowa. Ogień rozszerzał się z tak gwałtowną szybkością, że po 20 minutach strażacy fabryczni nie mogąc sobie dać rady wezwali straż ogniową. Na miejsce przybył natychmiast IV-ty oddział straży ogniowej. Gdy przybyła straż ogniowa z okien buchały płomienie, obejmując dach kryty papą. Akcja straży trwała około trzech godzin. Dzięki energicznej akcji i użyciu do gaszenia 5 wylotów wodnych, ogień nie przeniósł się na inne budynki. Spłonęło częściowo urządzenie szlifierni, framugi w oknach, dach, słupy drewniane podtrzymujące sufit oraz zawaliła się podłoga i sufit. Straty na razie nie są ustalone. Prawdopodobnie przyczyną pożaru jest krótkie spięcie.

Na ulicy przed fabryką liczni przechodnie i pracownicy fabryki oraz ich rodziny gromadzili się zaalarmowani pożarem. Przybyła rezerwa policji otoczyła fabrykę nie dopuszczając na teren pożaru obcych.

Zapamiętałe tępienie „wrogów ludu"

Chabarowska donoszą: dyrektor maślarni w rejonie Archinskim, Klimochin, zarządca fermy mlecznej, starosta, agronom i felczer weterynaryjny zostali oddani pod sąd za szkodnictwo.

Klimochina sąd skazał na karę śmi : przez rozstrzelanie, a trzech pozostałych podsądnych na karę więzienia od 10 do 15 lat.

Na odbytej ostatniej konferencji partyjnej obwodu irkuckiego stwierdzono, iż po przeprowadzonej czystce w organach partyjnych i gospodarczych nastąpiło uspokojenie. Nastroje te konferencja uznała za niebezpieczne, ponieważ zdejmują one z porządku dziennego sprawę dalszego demaskowania wytępienia wrogów ludu.

Ostatnie depesze i wiadomości na czele numeru

WIADOMOŚCI SPORTOWE

HOKEJ

REPREZENTACJA KRAKOWA REMISUJE Z WĘGIERSKIM FERENCVAROSEM

Drugi występ w Krakowie węgierskiej drużyny Ferencvaros T. C. w spotkaniu z reprezentacją Krakowa zakończył się wynikiem nierozstrzygniętym 1:1 (1:0, 1:1, 0:0). Goście zrehabilitowali się za porażkę z Cracovią, grając bardzo ambitnie, stawili zacięty opór reprezentacji Krakowa, która wystąpiła w silnym zespole z Wołkowskim. Wołkowski wyleczył się już z odniesionej niedawno kontuzji, lecz oczywiście nie był w pełnej kondycji, co dało się odczuć, zwłaszcza pod koniec zawodów.

REPREZENTACJA RYGI BIJE WILNO 2:0.

W niedzielę w doskonałych warunkach atmosferycznych rozegrany został w Wilnie mecz hokejowy pomiędzy reprezentacjami Rygi i Wilna, nieprzekonywujące zwycięstwo odnieśli Łotysze w stosunku 2:0 (0:0, 0:0 2:0).

Wilnianie wystąpili do tego meczu niemal w tym samym składzie, w jakim walczyli w Warszawie przeciwko reprezentacji Polski. Barwy grodu Gedymina reprezentowali zawodnicy wileńskiego ogniska.

ŁÓDŹ REMISUJE Z POZNANIEM W HOKEJU

W Łodzi z okazji 10-lecia okręgowego związku hokejowego odbył się międzymiastowy mecz pomiędzy reprezentacjami Poznania i Łodzi. Mecz przyniósł wynik remisowy 0:0. Bezbramkowy wynik jest zasługą poznańskiego bramkarza Stogowskiego.

MISTRZOSTWO HOKEJOWE LWOWA

W niedzielę rozpoczęły się we Lwowie hokejowe mistrzostwa okręgu lwowskiego klasy A. Pierwszy mecz, rozegrany między Czarnymi a Lechią, zakończył się remisowo 0:0.

POLONIA BIJE SKRĘ 7:0 W HOKEJU

Zamiast meczu o mistrzostwo klasy A Polonia — Warszawianka rozegrany został towarzyski mecz Polonia — Skra, wygrany przez Polonię 7:0.

DĄB NADAL PROWADZI W HOKEJOWYCH MISTRZOSTWACH ŚLĄSKA

W niedzielę rozegrano na Śląsku dwa dalsze mecze hokejowe o mistrzostwo klasy A.

Dąb pokonał Polonię z Janowa 7:0 (3:0, 3:0, 1:0), a Pogoń wygrała z Tev Cieszyn 5:1 (2:1, 2:0, 1:0).

W tabeli rozgrywek prowadzi w dalszym ciągu Dąb.

NARCIARSTWO

WISŁA WYGRYWA DRUŻYNOWY KONKURS SKOKÓW W ZAKOPANEM

W niedzielę odbył się na dużej skoczni narciarskiej na Krokwi zorganizowany przez 4 podhalański okręg konkurs skoków drużynowych. Warunki na skoczni na skutek bardzo silnego wiatru były niezwykle trudne, co odbiło się w rezultacie na długościach skoków.

W ogólnej klasyfikacji pierwsze miejsce zajęła drużyna Wisły przed SNPTT.

Indywidualnie pierwsze miejsce zajął Bochenek Jan (Wisła), długość skoków 57 i 53 mtr. 2) Kolesar Piotr (Wisła) skoki 59 i 45 mtr. 3) Wnuk Mieczysław, skoki 52 i 56.

FIN MATTI HORI MISTRZEM AKADEMICKIM POLSKI W NARCIARSTWIE

W trzecim i ostatnim dniu międzynarodowych akademickich narciarskich mistrzostw Polski rozegrano dwa konkursy skoków: do kombinacji i otwarty. O ile w biegach Polacy zostali pokonani przez zagranicznych gości, to w skokach przewyższali ich znacznie skacząc pewniej i dalej od studentów łotewskich i austriackich. Wybijało się na czoło bezwzględnie trzech skoczków: Bandura (AZS Kraków), Buda (AZS Wilno) i Matti Hori (Finlandia).

Konkurs skoków otwartych wygrał Lasota (AZS Kraków), nota 142,2 skoki 33½ i 33 mtr.

W skokach do kombinacji pierwszym był Bandura (AZS Kraków) nota 141, skoki 22 i 27 mtr.

Wynik kombinacji z biegu 16 klm. i skoków: 1) Matti Hori (Finl.) nota 293,8; 2) Roesner (Austria) 262,7; 3) Bandura (AZS Kraków) 261,1.

BOKS

POLONIA BIJE ŁÓDZKI IKP 12:4

W Warszawie, w gmachu teatru Nowości, rozegrany został mecz bokserski pomiędzy Polonią i łódzkim IKP. Zwyciężyła Polonia w stosunku 12:4. Trzeba jednak zaznaczyć, że w dwóch wypadkach orzeczenie sędziów krzywdziło gości. Przed meczem Polonia wręczyła Chmielewskiemu piękny upominek. Poza tym obchodzono uroczyście 50 start Fabisiaka w barwach Polonii.

ŁÓDŹ ZWYCIĘŻA TORUŃ NIEZNACZNIE 9:7.

W Toruniu odbył się międzymiastowy mecz bokserski Łódź — Toruń o nagrodę prezydenta miasta Torunia. Zwycięstwo odniosła reprezentacja Łodzi w nieznacznym stosunku 9:7.

Zainteresowanie zawodami bardzo duże. Widzów zebrało się około 2000.

CHOMA REMISUJE Z WĘGROWSKIM

W ramach meczu bokserskiego Łódź - Toruń odbyła się eliminacja w wadze ciężkiej pomiędzy Chomą i Węgrowskim. Walka ta zakończyła się wynikiem nierozstrzygniętym. Po tym spotkaniu kwestia, kto będzie reprezentował barwy Polski na meczu z Włochami, pozostaje nadal otwarta.

POZNAŃ ZWYCIĘŻA LWÓW W BOKSIE 11:5

W niedzielę wieczorem rozegrany został we Lwowie rewanżowy mecz bokserski Poznań — Lwów. Tym razem reprezentacja Lwowa uzyskała lepszy wynik, niż w sobotę, wywalczając rezultat 5:11, podczas gdy w sobotę Lwów przegrał 0:16.

ANGLIA REMISUJE Z DANIĄ W BOKSIE

W niedzielę odbył się w Kopenhadze mecz bokserski pomiędzy reprezentacjami Anglii i Danii. Zawody przyniosły wynik nierozstrzygnięty 8:8 (według punktacji skandynawskiej 4:4).

ŁYŻWIARSTWO

AMERYKAŃSKI WYŚCIG ŁYŻWIARSKI W WARSZAWIE

W Warszawie odbył się na lodowisku stadionu Wojska Polskiego amerykański wyścig kolarski parami na 10.000 metrów. Pierwsze miejsce zajęła para Kalbarczyk — Wojna, uzyskując 11 pkt. i czas 20 min. 2) para Kowalski—Izdebski — 7 pkt. czas 20:00,2 Na 4-ym miejscu sklasyfikowała się Nehringowa wraz z Dobrzyńskim.

KALBARCZYK BIJE REKORD POLSKI NA 1000 MTR.

W biegu łyżwiarskim na 1000 mtr. zajął również pierwsze miejsce, osiągając czas 1:40 sek., który to czas jest lepszy od rekordu Polski. Rekord nie będzie jednak uznany ze względu na brak przepisowej ilości sędziów. Drugie miejsce zajął Lisiecki w czasie 1:44.8 przed Kowalskim.

Startująca w tym biegu Nehringowa uzyskała czas 2:05.

PIŁKA NOŻNA

PORTUGALIA GROMI WĘGRY 4:0.

W międzypaństwowym meczu piłkarskim, rozegranym w Lizbonie wobec 20 tysięcy widzów, Portugalia pokonała wysoko Węgry 4:0 (2:0).

TENIS

SZWECJA BIJE NORWEGIĘ W MECZU O PUCHAR KRÓLA GUSTAWA

W tenisowym meczu finałowym o puchar króla Gustawa Szwecja pokonała Norwegię 3:2 i walczyć będzie w dniach 4 i 6 lutego w Paryżu z posiadaczką pucharu Francją.

NIEMCY WYGRALI TRÓJMECZ TENISOWY Z AMERYKĄ I AUSTRALIĄ

Rozegrany w Melbourne trójmecz tenisowy Niemcy — Australia — Ameryka zakończył się niespodziewanym zwycięstwem Niemiec, które pokonały Amerykę 2:1 i Australię 2:1. Mecz Ameryka — Australia dał wynik remisowy 1:1. Bohaterem zawodów był Cramm, który pokonał ponownie zarówno mistrza Australii Bromwicha, jak i pierwszą rakietę świata, Amerykanina Budge.

Sześć tygodni strajku okupacyjnego w Opocznie

Sześć tygodni trwa strajk okupacyjny w fabryce „Dziewulski i Lange“ w Opocznie. Strajk ten wywołany został niesłychanymi warunkami pracy (czas pracy po kilkanaście godzin na dobę nie należał do rzadkości!) oraz nieludzkim traktowaniem robotników. Bezpośrednią jednak przyczyną strajku, który wybuchł w początkach grudnia, była redukcja 7 robotników.

Postępowanie dyrekcji, która doprowadziła do wybuchu strajku, również w czasie trwania strajku było godne potępienia. Były groźby i perswazje pod adresem robotników i ich rodzin, były też fakty sabotowania konferencji, zwoływanych w Inspekcji Pracy Radomiu. Konferencje te, wobec nieprzybycia przedstawicieli dyrekcji pozostały bez rezultatu.

Specjalną rolę odegrała endecka „Praca Polska“. Ten rzekomo robotniczy związek cieszył się poparciem dyrekcji jeszcze przed wybuchem zatargu. W czasie strajku próbowano już raz w napadzie na okupowaną fabrykę zerwać strajk. Nie udało się jednak tego dokonać wobec zdecydowanej postawy robotników z innych fabryk.

Działo się to w nocy z 5 na 6 grudnia.

Napad powtórzył się w sobotę, dnia 8 b. m. Grupa osobników, należących do „Pracy Polskiej“ usiłowała dostać się do wewnątrz wyłamując zabite deskami drzwi. I tym razem zamiar spełzł na niczym. Zaalarmowano całą załogę, okupującą fabrykę. Przybiegł również pilnujący gmachu fabrycznego posterunkowy, który spisał protokół.

Fakty te stwierdzili robotnicy własnoręcznymi podpisami. Stwierdzili również, że dyrektor Czernic, obecny podczas tego zajścia z 3-ma urzędnikami fabryki: Bronisławem Skrzypińskim, Franciszkiem Marchwickim, Ryszardem Perkowskim, wyraził się do strajkujących, iż znajdzie „taką godzinę“, kiedy ich usunie.

Te zajścia nie wyczerpują szykan, stosowanych w stosunku do strajkujących. Są oni narażeni na najrozmaitsze szykany. Parę dni temu dozorcy, pilnujący objektu fabrycznego, przez otwór piecowni, znajdującej się nad kuchnią, rzucali piasek i kamienie do kotłów ze strawą. Cegła wagi około 2 kg omal nie zraniła jednego ze strajkujących. Również w tej sprawie spisano protokuł. Były wreszcie, również protokularnie stwierdzone, wypadki szykan ze strony funkcjonariuszy p. p. w stosunku do robotników.

**

Sprawa zatargu w Opocznie była już raz i będzie ponownie przedmiotem konferencji w Ministerium Opieki Społecznej w Warszawie. Robotnicy, okupujący wraz z rodzinami fabrykę, pewni są zwycięstwa w słusznej sprawie. Napaści i szykany nie zdołały ich wyprowadzić z równowagi.

Kolejarze niezadowoleni z podziału zapomogi zimowej

Donoszą nam ze Strzemieszyc: Z wielkim zadowoleniem przyjęliśmy w parowozowni wiadomość, że przed świętami Boż. Narodzenia wypłacona nam będzie zapomoga zimowa. Otrzymamy bowiem pomoc finansową, podreperujemy nieco nasz budżet domowy tak mocno w ostatnich latach nadszarpnięty z powodu niskich, poprostu głodowych zarobków. Wypłacono wreszcie zapowiedzianą głośno zapomogę, ale, niestety, jednostki tylko były tymi szczęśliwcami, którzy po kilkanaście złotych otrzymali.

Fakt ten rozgoryczył ogromnie olbrzymią większość pracowników, wyłączonych od prawa do otrzymania zapomogi. To też na dorywczo zwołanym zebraniu w Kole ZZK pracownicy uchwalili protest przeciw niesprawiedliwemu podziałowi zapomogi. Pominięto bowiem pracowników, pozostających w najniższych grupach uposażeń, obarczonych dużymi rodzinami. Pracownicy uchwalili zwrócić się do władz kolejowych, za pośrednictwem ZZK, o wypłacenie dodatkowo wszystkim pozostałym pracownikom.

Od Administracji

Zawiadamiamy, że cały nakład naszego „Kalendarza ściennego“ na 1938 r. został wyczerpany, wobec czego nie możemy załatwiać nadsyłanych zamówień.

Kącik radiowy

DNIA 11.1.38 r. — WTOREK

15.45 „Złoto i porcelana“ — obrazek słuchowiskowy dla dzieci starszych.

19.00 „Nieśmiertelne książki“.

20.00 „Nędza uszczęśliwiona“ — opera.

21.35 Muzyka taneczna.

PIERWSZA POLSKA OPERA

Opera w Polsce istniała już od wieku XVII, ale opera polska, to znaczy z polskim tekstem zjawiła się znacznie później, bo dopiero w roku 1778. Data owa stała się w dziejach polskiej opery przełomową.

Dnia 11 listopada 1778 r. odbyło się pierwsze przedstawienie „Nędzy uszczęśliwionej“ Macieja Kamieńskiego do słów Bohomolca i Bogusławskiego. Do tej pory na scenach teatrów królewskich i teatrzyków magnackich jaśniały gwiazdy obce włoskie śpiewaczki i śpiewacy, zagraniczni tancerze występowali w dziełach cudzoziemskich autorów.

Maciej Kamieński był pierwszym, który skomponował operę o tekście polskim, a uczynił to „nie po modnemu dla krytyków“ — jak pisze we wstępie do tego utworu — „ale dlatego, aby takie (polskie opery) Polacy śpiewali“. Że pierwsze te kroki unarodowienia opery były na czasie, świadczy entuzjazm, z jakim publiczność przyjęła to małe dziełko. Niemniej jednak całość pełna jest wdzięku, a jej radiowe wykonanie dnia 11.I. o godz. 20.00 pozwoli słuchaczom poznać pierwszą polską operę. Jako wykonawcy wystąpią: orkiestra Polskiego Radia pod dyrekcją F. Rybickiego, Z. Maliszewski, A. Szlemińska, I. Pomorska oraz K. Chlebowski. Radiofonizacja i reżyseria Leona Schillera.

Wiadomości z całej Polski

O SPOWODOWANIE PRZEZ NIEDBALSTWO ŚMIERCI DWOJGA DZIECI.

Sąd Okręgowy w Przemyślu rozpatrywał sprawę dwoch braci: Michała i Iwana Kurnickich, oskarżonych o nieumyślne spowodowanie śmierci dwóch nieletnich dziewczynek.

Kryniccy posiadali na swojej posiadłości mały kamieniołom, z którego wydobywali piasek i kamienie. Jakkolwiek kamieniołom ten miał ściany kruche, otale walące się, mimo to Kryniccy nie poczynili żadnych kroków w celu zabezpieczenia go przed wypadkiem.

Na nie zabezpieczony teren kamieniołomów weszły dwie dziewczynki, nie zauważone przez nikogo i w czasie zabawy zostały zasypane, ponosząc śmierć.

Po rozpatrzeniu sprawy Sąd skazał obu oskarżonych po 6 miesięcy aresztu z zawieszeniem wykonania kary.

TAJEMNICZY ARSENAŁ.

U jednego z rolników w Dręgowicach pod Czerskiem podczas rewizji domowej wykryto prywatny arsenał, złożony z karabinu wojskowego, dwóch dubeltówek, fuzji myśliwskiej i naboi. Posiadacza „arsenału“ pociągnięto do odpowiedzialności sądowej za nielegalne przechowywanie broni.

ŚMIERĆ POD AUTOBUSEM.

Autobus, kursujący na szosie Aleksandrów-Pietrków Kujawski, najechał na przechodzącą przez szosę kobietę, która poniosła śmierć na miejscu. Przy tragicznie zmarłej nie znaleziono żadnych dokumentów.

Każdy z naszych prenumeratorow może otrzymać bezpłatnie książkę

Wszyscy nasi prenumeratorzy, którzy DO DNIA 15 STYCZNIA 1938 r. przekażą lub wpłacą bezpośrednio w administracji należność za prenumeratę z góry, otrzymają PREMIE:

1) przy opłacie za KWARTAŁ w kwocie zł. 7.50, książkę wartości zł. 1.—,

2) za PÓŁ ROKU w kwocie zł. 15.—, książkę wartości zł. 2.—,

3) za rok w kwocie zł. 30.—, książki wartości zł. 4.

Premie otrzymają również NOWI PRENUMERATORZY, którzy zastosują się do powyższych warunków.

ADMINISTRACJA.

Tabela wygranych
4 dzień ciągnienia IV klasy 40-ej loterii państwowej

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

30 000 zł. Nr. 136180.

15 000 zł. Nr. 82151.

10 000 zł. Nr. 41522 63077 122[illegible]

[illegible] zł. Nr.: 25842 104814 127[illegible] 1[illegible]212 [illegible]

Po 2 000 zł. Nr.: 2920 10617 14[illegible] 4[illegible] 60464 57190 136865 138[illegible] [illegible] 193516 193655.

Po 1 000 zł. Nr.: 6871 30940 33[illegible] [illegible] 41922 46022 52680 53[illegible] [illegible] 107432 110580 128535 132[illegible] [illegible]7929 139566 147859 160102 166[illegible] 169818 176184 182451 194964.

WYGRANE PO 200 ZŁ.

16[illegible] 37 69 316 562 609 936 72 1[illegible] [illegible] 429 511 651 733 2143 260 318 [illegible] 88 304 41 519 45 748 76 4027 10[illegible] [illegible] 409 16 81[illegible] 985 5034 240 41[illegible] [illegible]21 [illegible] 41 670 727 973 6189 307 409 [illegible] 3 587 619 725 7015 29 10[illegible] 291 [illegible] 99 [illegible] 634 54 768 810 937 [illegible] 3132 71 342 437 640 80 837 9554 876 10153 67 243 631 834 986 11029 71 47[illegible] [illegible] 896 981 12067 203 78 88 459 519 46 83 697 795 895 975 13190 [illegible] 68 843 14069 83 209 46 314 956 [illegible]153 61 273 347 419 33 62 633 902 52 16272 442 588 98 86[illegible] 17128 [illegible] 631 90 18028 41 10[illegible] 371 459 573 762 833 57 994 19056 111 588 626 51 200[illegible] 48 147 328 573 669 744 818 37 21083 201 3 42 417 65 577 699 22289 420 539 93 717 51 807 23014 344 71 [illegible] 732 62 803 75 05 52 24248 54 [illegible] 933 26227 373 471 511 79 935 27031 174 332 494 850 28115 [illegible] 789 851 73 5 920 29111 439 84[illegible] 2 907 23 30230 58 534 640 36 87 [illegible]53 98 31111 236 380 419 689 321[illegible] 319 417 997 33179 99 317 66 [illegible] 835 34023 301 409 664 94 3503[illegible] 63 552 94 635 724 44 36107 375 [illegible] 532 [illegible]6 97 916 7 37548 95 828 [illegible] 38169 83 92 408 504 36 654 861 3913[illegible] 58 77 285 95 571 654 726 922 6 92 40112 88 266 8 416 99 690 945 5[illegible] 62 7 90 41011 33 45 213 89 415 688 8[illegible] 39 98942178 202 42 399 73[illegible] 845 43043 95 125 65 73 244 349 475 [illegible] 52 44042 4 115 74 436 531 608 34 46 96372 45319 73 80 797 46072 166 521 774 840 47599 47 48062 [illegible] 37 711 907 30 81 49002 95 599 [illegible] 77 226 7 61 342 485 [illegible] 161 234 301 44 546 92 6 74 909 5304[illegible] 92 154 221 333 5 468 50 866 926 54 61 [illegible]3193 9 282 349 44 505 1[illegible] 754 853 72 946 54090 154 81 338 408 92 544 655 704 26 999 75 205 18 [illegible]3 87 465 523 5 68 763 839 5[illegible] 52 6 118 22 70 303 479 515 62 7[illegible] 57017 75 142 47[illegible] 506 98 714 97 58 142 261 571 862 9[illegible] 5902. 47 263 610 53 71 753 7[illegible] 803 60040 53 156 82 319 24 34 8 890 61864 83 95 188 82 451 504 35 673 91 62171 261 505 706 833 926 63125 252 319 57 556 824 917 64195 225 43 363 497 531 819 64 65278 460 91 8 9 503 33 6 775 897 910 66114 68 92 260 8 362 593 600 990 67373 502 47 626 764 68161 303 41 68 456 87 518 709 41 998 69163 207 52 401 29 44 671 70133 337 448 98 507 666 71 749 71128 561 601 59 774 91 890 5 992 72 44 50 419 16 81 90546 603 47 51 751 920 73151 298 443 82 500 733 814 74008 17 234 427 628 700 828 93.

75033 69 674 881 958 76176 386 576 85 697 875 77291 397 444 539 606 785 78223 77 341 530 79051 224 68 71 491 540 666 796 906 80057 86 151 219 330 76 605 846 81156 358 71 650 838 60 956 82005 11 434 75 86 508 707 83231 95 348 72 820 945 84003 12 242 69 92 437 18 400 89 541 639 776 806 28 90 992 85089 364 433 529 612 78 724 938 96 86056 106 22 40 67 322 431 44 70 95 587 621 67 715 892 940 58 87066 190 327 53 586 87 40 695 892 960 88524 69 621 45 781 824 911 59 65 89024 250 66 361 76 422 933 90342 417 94 583 637 736 66 851 91038 177 484 743 57 843 931 90 92060 81 125 242 50 83 329 443 518 670 702 64 71 807 955 93009 10 379 488 526 716 30 62 83 834 94048 246 55 456 563 72 647 854 95 914 95163 231 801 78 503 607 717 40 906 4879 92 96065 449 578 612 809 986 97038 84 269 78 531 58 626 891 98229 80 349 445 631 718 49 90 847 99108 247 87 599 710 32 900 98.

18608 11 69 386 517 643 775 865 915 187120 36 645 60 718 99 890 188015 78 164 312 428 582 770 189321 491 507 630 745 837 930 190116 258 391 488 548 [illegible] 728 84 927 35 191193 336 94 528 628 3[illegible] 750 891 22 192164 432 602 25 738 879 92 193200 79 374 881 194120 383 410 [illegible] 585 91 618 66 812 18 945

10081 88 107 84 250 65 399 601 49 843 43 92 967 78 101240 246 435 519 723 96 921 68 102001 129 217 20 52 61 369 401 26 662 792 103060 101 12 226 317 61 537 57 699 704 813 90 910 104009 446 538 667 765 76 882 105011 193 336 580 626 92 708 106058 160 268 78 473 92 553 669 97 728 826 901 22 107173 223 357 804 108011 331 409 51 615 76 742 863 905 109239 314 44 79 507 627 751 95 110048 54 367 643 46 62 67 781 975 111210 322 60 93 495 502 790 814 988 92 112329 45 489 618 746 817 28 949 50 56 61 74 113106 77 230 376 422 46 62 532 69 786 844 979 114159 562 815 115039 117 342 91 483 967 116012 73 359 570 891 980 117168 220 84 334 421 68 619 42 907 118218 79 408 43 74 93 567 708 987 119078 246 47 391 409 97 582 726 68 874 940 120008 119 36 46 68 81 205 389 508 12 85 649 72 121031 49 268 87 92 504 29 31 608 704 72 809 122058 79 248 619 123021 69 19[illegible] 297 301 607 58 881 124086 123 86 99 281 451 580 670 834 40 942 74.

125191 329 462 70 529 41 835 64 912 36 127064 130 260 98 504 31 868 129330 32 472 571 615 92 715 89 858 131066 72 106 63 352 74 406 32 678 761 804 132032 50 167 301 559 134080 100 224 349 81 855 135112 42 406 75 511 17 70 96 633 83 742 83 136042 105 348 658 813 52 905 67 137243 81 491 639 731 65 86 810 72 138278 391 575 914 75 139108 38 509 58 670 771 930 140278 341 70 404 570 667 700 863 141002 58 322 94 453 80 94 559 611 142023 215 321 403 33 49 748 874 75 934 143041 111 212 49 629 885 144139 70 279 781 88 838 94 145003 261 301 726 71 836 988 146323 82 419 25 31 98 522 739 72 983 147136 52 370 470 645 54 880 86 148009 129 207 9 506 827 979 149186 432 38 778 859 150036 324 421 634 875 151006 43 221 69 359 82 491 541 687 763 814 64 936 43 70 152011 27 93 100 16 411 28 635 726 815 49 94 153029 258 564 77 620 711 22 98 154228 313 94 511 67 667 809 30 921 83 155027 146 352 54 545 866 156245 63 461 616 82 808 918 157081 104 13 26 438 55 82 572 753 86 989 158199 265 371 79 434 94 509 661 79 728 48 65 82 159291 344 607 57 77 703 809 160206 66 536 689 772 95 950 161336 454 162034 56 155 764 163051 431 508 649 69 95 800 957 164216 435 534 36 609 785 859 91 80 74 165008 64 143 203 19 92 300 11 2[illegible] 412 37 779 831 166013 212 332 412 516 645 702 953 167050 71 598 916 46 168141 240 315 477 713 851 169182 232 90 541 652 956 170246 57 476 623 764 94 845 69 962 171059 208 16 625 6[illegible] 777 172124 85 391 792 997 173050 56 221 783 174103 41 48 510 12 632 61 707

175268 800 64 448 522 618 700 980 176085 430 606 940 177042 52 371 94 551 87 725 33 835 925 33 178254 321 66 419 523 81 616 845 73 179162 298 415 605 775 896 933 180235 497 739 41 990 181196 378 400 519 860 182092 503 29 856 74 928 183087 110 204 17 75 96 325 411 621 75 718 44 62 879 184028 178 276 592 185025 302 66 556 691 754 86.

III ciągnienie

WYGRANE PO 200 ZŁ.

1071 794 813 917 1135 510 657 983 2384 406 855 62 3217 446 524 698 789 807 70 4038 317 964 5197 351 439 53 888 6327 96 617 59 788 824 949 62 7301 98 921 8077 189 400 80 9077 107 485 912 10151 585 94 686 751 866 11126 69 657 778 819 12031 122 42 441 580 649 760 835 13022 500 931 14249 603 84 727 15092 265 95 421 527 895 930 16376 542 657 17229 343 503 607 763 948 19102 258 348 566 699 960 90 20149 258 567 682 847 79 21058 477 98 568 657 920 73 74 22094 136 418 712 978 97 23170 425 728 862 24245 399 413 17 55 25529 692 929 26912 442 27161 453 28454 886 979 29470 508 719 47 30249 509 743 965 31009 168 300 75 405 96 663 75 32157 66 409 67 614 47 68 74 33676 34341 827 35373 660 821 36389 461 998 37114 352 486 38036 290 435 795 692 39019 251 345 40130 401 799 9995 41022 48 516 850 908 42284 590 754 912 75 43057 551 790 44479 45005 32 251 580 695 791 910 30 46096 320 612 729 854 47070 71 559 48017 227 49023 40 85 263 324 737 833 934.

50021 56 481 632 65 801 12 24 34 941 51031 183 307 823 52035 136 260 476 579 649 53223 651 785 54184 217 28 70 511 634 772 935 65 55102 267 305 76 667 70 719 27 993 56166 92 298 322 439 504 92 700 51 857 920 57126 222 85 432 43 84 502 54 72 58188 653 879 917 29 59110 355 53 641 722 87 823 65 92 60183 243 99 576 61044 187 91 231 77 591 764 914 47 73 62130 214 352 70 798 898 918 70 63019 48 292 97 304 525 761 64196 599 792 65011 404 10 768 833 66120 61 708 75 638 67147 805 574 822 929 43 68377 424 69115 352 686 70351 664 71021 47 49 113 34 47 259 615 72068 73077 150 302 478 682 74526 77 717.

75461 747 76550 715 22 73 834 906 78300 17 404 827 79030 228 513 791 80250 528 607 855 81463 368 666 82200 4 83077 98 166 641 994 84559 85193 619 785 956 86420 750 95 97 87247 401 657 88194 512 612 815 39 69 89526 696 90009 405 542 625 985 91000 346 90 509 77 739 822 904 92154 93829 57 94264 99 351 788 805 95201 403 832 96071 162 64 262 912 97029 46 47 328 425 991 98052 76 213 562 99382

100551 718 304 13 16 45 77 101069 188 335 36 439 696 98 102010 612 37 797 99 32 84 103354 79 403 540 77 104078 475 105024 165 220 406 714 18 72 106031 281 465 543 829 107293 522 80 657 739 108437 70 609 870 90 109110 13 25 267 993 110391 111371 112007 151 419 674 113031 503 59 625 911 114383 468 671 712 116191 244 570 801 49 941 117032 479 718 927 118302 412 560 656 72 119003 39 120255 97 303 862 95 121054 227 79 403 84 506 86 [illegible] 926 69 122709 613 989 123049 251 124186 614 804 998 125002 225 425 640 844 12[illegible]211 444 127752 844 919 07 129178 643 820 129060 328 403 549 902 6 18 130751 [illegible] 142 453 725 [illegible] 132025 [illegible] 066 [illegible] 171 965 [illegible] [illegible] 136315 606 43 94 137266 331 6[illegible] [illegible] 140045 172 509 650 73[illegible] [illegible] 141416 49 142773 416 44 52[illegible] [illegible] 691 28 144006 242 744 469 [illegible] [illegible] 805 13 925 145046 279 555 14602[illegible] [illegible] 184 808 057 147725 821 149006 [illegible] 844 81 765 933 149169 78 82 21[illegible] 548 052 84

150125 281 478 507 151575 152117 329 619 64 888 153003 348 443 89 154173 284 773 155014 25 249 436 751 156251 80 490 157284 429 785 66 821 158074 221 540 91 159164 160018 157 270 92 737 161325 537 162172 23[illegible] 327 163337 86 164471 527 43 875 165177 201 351 86 96 921 166345 48 302 7 40 167375 499 958 168529 779 916 31 169325 404 84 638 794 941 76 170102 49 281 435 171052 171 391 594 773 172418 46 625 700 911 75 98 174074 209 69 175108 15 230 349 55 90 726 5 7875 9 176052 260 494 505 614 858 911 177390 457 508 61 178121 552 629 784 805 979 179132 263 410 562 792 180321 746 90 808 181250 324 8 664 904 974 18102 87 496 620 941 3 183133 388 489 514 652 184524 629 773 186065 525 187262 307 698 188504 189129 336 413 693 845 190104 205 382 501 710 803 191888 980 192641 282 3 414 99 798 860 193866 74 194289 411 641 58 804.

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

50.000 zł. nr. 153681.

20.000 zł. nr. 170816.

15000 zł. n-ry 10463 14541.

10.000 zł. nr. 168322.

5 000 zł. n-ry 27484 119608 139680 194649

Po 2 000 zł. n-ry 6880 24000 77644 90744 107046 113487 126088 171131 171934 175383 189393 194581.

Po 1 000 zł. n-ry 7143 12235 18129 19845 24788 31136 39307 52208 85768 87117 94003 100759 105345 108287 119363 131537 143250 143916 146014 151615 159501 163410 166409 167460 171874 179185 184068 184849 194849

WYGRANE PO 200 ZŁ.

[illegible] 923 1134 15 96 782 831 2267 [illegible] 502 806 8506 891 9134 369 784 915 10002 298 11216 416 61 12270 375 436 65 533 615 981 13059 79 271 397 448 14245 331 404 71 528 99 613 15264 388 402 598 798 16005 82 151 809 926 84 17188 241 389 537 86 645 718 960 18722 19140 643 6 20699 779 86 21808 690 702 22013 23163 576 842 68 24003 270 496 800 25832 26937 28047 584 643 29020 186 307 578 98 781 [illegible] 30414 591 637 67 862 31061 920 32196 358 510 30 989 33023 266 84003 993 35127 535 44 671 718 36298 872 746 58 5 68 839 605 45 37054 55 128 38280 522 638 81 39140 456 720 40155 263 389 481 41096 118 454 810 900 42053 668 958 43005 245 650 822 44136 362 94 730 62 45160 414 46 547 656 868 981 46016 162 229 342 505 47214 310 92 410 859 86 48132 646 703 49228 302 62 460 501 874 976 50189 205 324 54 573 600 51255 357 8 706 807 52117 471 548 801 53059 443 691 772 94008 9 103 821 55 816 24 524 190 220 49 56176 238 525 934 611 57217 80 605 30 728 58129 231 69 949 59132 8 410 60076 204 28 389 466 89 699 687 61166 210 658 710 80 62078 177 25[illegible] 790 888 63704 24 64067 381 4 451 562 618 20 65081 411 575 709 866 7 66043 80 235 467 67020 108 746 68358 769 69108 233 304 61 646 70892 71090 317 72224 639 789 73096 433 504 74020 6 452 916.

75034 68 120 54 371 76373 77033 180 453 66 736 983 78034 462 [illegible] 103 200 440 81332 82523 821 83053 459 611 724 84167 420 37 664 858 85231 434 648 854 86231 423 509 80 699 994 387 676 89071 370 500 908 90245 90 93 351 579 744 91575 92148 297 322 589 789 93002 158 336 419 68 95 519 63 889 94082 289 309 95202 405 96242 97167 209 21 427 805 27 94 98279 618 89 812 972 100130 262 469 934 101023 298 496 675 807 915 102662 763 81 920 103276 863 906 980 104262 77 880 945 105146 217 59 304 106006 152 67 642 874 107472 995 108150 55 563 84 109085 522 54 657 700 76 870 915 81 110601 39 78 738 93 111011 184 201 318 989 112112 721 113227 368 86 114028 763 993 115018 31 354 475 509 12 633 821 116038 152 300 532 35 738 924 117012 726 52 936 118065 504 119564 120241 71 121033 66 632 872 122151 354 583 679 93 853 921 58 123192 304 789 907 54 124043 425 96 514 613 764 73 963 125447 562 799 126367 560 660 127448 64 647 931 128010 224 451 46 812 927 73 129119 584 49 971 130494 514 616 705 41 131136 290 768 811 132607 133170 309 570 134061 456 135540 136117 422 42 58 137103 370 523 138332 728 83 96 875 139071 184 96 140094 119 434 546 141215 54 578 949 142773 597 144060 260 145167 439 78 146557 62 674 938 148323 453 582 831 39 56 72 996 149207 40 70 912

150116 347 830 938 151577 673 724 152465 502 668 736 950 15320 312 547 671 860 154419 771 155165 72 298 617 777 988 156387 88 482 543 716 52 157059 138 312 642 158021 251 464 566 969 159580 160069 293 584 161541 49 665 162074 152 932 163287 356 529 658 923 164416 39 668 378 930 165724 166334 661 167618 168016 272 312 484 603 897 169297 857 170184 [illegible] 171152 96 275 347 427 42 651 78 172036 153 646 927 173521 612 731 63 174253 715 827 903 175236 519 822 176053 183 970 560 867 977 177212 313 764 937 178018 230 142 558 675 179039 3267 80 309 98 180247 422 55 599 181079 249 632 724 182833 86 183469 81 648 769 [illegible] 184182 [illegible] 870 93 186423 905 65 187261 534 912 188133 339 40 69 574 189068 546 950 190266 [illegible] 463 614 67 727 865 95 191183 321 192173 265 332 763 842 193170 379 482 373 908 174132 229 307 811

Radio warszawskie

WTOREK, 11 stycznia.

6.15 Pieśń. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. (płyty). 8.00 Aud. dla szkół. 11.15 „Wesołe kolędziołki“ dla dzieci 11.40 Frag. z oper Rimskij-Korsakowa (płyty). 11.57 Hejnał. 12.03 Aud. połud. 15.30 Wiad. gospod 15.45 „Złoto i porcelana“ — obrazek słuchowiskowy dla dzieci starszych. 16.05 Akt. finans. - gospod. 16.15 Kolędy śpiewane na Śląsku. 16.50 Pog. akt. 17.00 Dolina Galilejska — odczyt. 17.15 Ork. P. P. 17.50 W lodowych okowach Bałtyku. 18.00 Wiad. sport. 18.10 Skrzynka techniczna. 18.25 Program. 18.35 Aud. dla wsi. 19.00 „Nieśmiertelne książki“ — „Nibelungi“ 19.30 Muzyka w masce. 19.50 Pog. akt. 20.00 „Nędza uszczęśliwiona“ — opera. W przerwie Dziennik. 21.35 Muz. tan. i rozrywkowa. 22.50 Ost. dziennik

WARSZAWA II. 13.00 Koncert rozrywkowy (płyty). 14.00 Parę informacyj 14.05 Program. 14.10 Beethoven (płyty). 15.10 Pog. akt. 15.20 Wiad. sportowe 15.25 Muz. tan. 18.00 Muz. lekka (płyty). 19.05 Jan Ciżyński — tenor, Edward Sienkiewicz — wiolonczela. 19.55 Życie kulturalne stolicy. 22.00 „Pan domu ma dziś wietny humor“ — skecz H. Katapulty. 22.15 Jacques Pills i Georges Tabet — duety (płyty). 22.50 Muz. tan. z dancingu „Cafe-Club“ i z płyt.

KRÓTKOFALÓWKA: 24.00 Dziennik. Fragment z noweli H. Sienkiewicza p. t. „Latarnik“. Kolędy śląskie. „Polski węgiel“ — pog. Zespół H. Kowalskiego.

ŚRODA, 12 stycznia

WARSZAWA I: Pieśń. 6.20 Gimnastyka. 6.46 Muz. (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. — płyty. 8.00 Aud. dla szkół. 11.15 Aud. dla szkół. 11.40 Claude Debussy. 12.03 Hejnał. 12.03 Aud. południ. 15.30 Wiad. gosp. 15.45 „Chwilka pytań“ dla dzieci starszych. 16.00 Skrzynka językowa. 16.15 Potpourri operetkowe. 16.50 Pog. akt. 17.00 Piechota w walce z czołgami. — odczyt. 17.15 Rec. śpiewaczy Lorenzo Conati (baryton). 17.50 Obrona konieczna — pog. 18.00 Wiad. sportowe. 18.10 Zespoły mandolinistów i cytrzystów (płyty). 18.30 Program. 18.35 Aud. dla wsi. 19.00 „Imieniny Pani Cecylii“ — obrazek obyczajowy z pow. S. Otwinowskiego „Marionetki“. 19.20 Pieśni zaściankowe w wyk. Krystyny Krahelskiej 19.35 Wartość życia ludzkiego — odczyt Heleny Badlińskiej. 19.50 Rękopisy Chopina — felieton. 20.05 Muz. tan. 20.45 Dziennik. 20.55 Pog. akt. 21.00 Koncert chopinowski w wyk. Zbigniewa Drzewieckiego. 21.35 Koncert europejski z Holandii. 22.40 Ork. Barnaby von Geczy — płyty. 22.50 Ost. dziennik.

WARSZAWA II: 13.00 Koncert z płyt. 14.00 Parę informacyj. 14.05 Program. 14.10 Koncert rozrywkowy — płyty. 15.00 Pog. — Palenie w piecach. 15.15 Wiad. sportowe. 15.20 Ork. M. Winowskiego i M. Wróblewskiego. 18.00 Soliści: Eug. Hoffmanowa — mezzosopran. N. Stokowska-Raciecka — skrzypce. 18.50 Muz. lekka — płyty. 19.55 Życie kulturalne stolicy. 22.00 Młody teatr — felieton. 22.15 Muz. tan. — płyty.

KRÓTKOFALÓWKA: 24.00 Dziennik. Co słychać w sporcie polskim. Pieśni zaściankowe. Chór międzyszkolny. Poznajmy Polskę — Lublin. Stara Warszawa — pog. Muz. tan.

TORUŃ

KRONIKA KRAKOWSKA

Rozdrabniać czy łączyć spółdzielczość mieszkaniową?

Głos pracowników kolejowych w sprawie osiedla robotniczego

W związku z naszym artykułem o osiedlu robotniczym przy ul. Czarodziejskiej i skierowanym przez nas apelem do czytelników i zainteresowanych o zabieranie głosu w tej ważnej sprawie otrzymujemy od Zarządu Okręgowego ZZK artykuł, który poniżej zamieszczamy:

"Nawiązując do artykułu w „Naprzodzie" z dnia 7 b. m. w sprawie osiedla robotniczego przy ul. Czarodziejskiej, musimy oswietlić obszerniej kwestję budowy tanich mieszkań na terenie Krakowa i wskazać stopień zainteresowania zorganizowanej klasy robotniczej w tej dziedzinie.

Na wstępie z przykrością musimy przypomnieć miarodajnym czynnikom zaniedbania, a nawet pewne utrudnienia w zrealizowaniu rozpoczętej budowy bloku mieszkalnego Krakowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej przy ulicy Parkowej w Krakowie.

W r. 1934 T. O. R. projektował udzielić wspomnianej Spółdzielni kredyt w kwocie 400.000 zł. na dokończenie rozpoczętej budowy i — dzięki tylko sprzeciwom miejscowych władz — kredytu tego Spółdzielnia nie otrzymała, a natomiast zupełnie nieoczekiwanie powstała inicjatywa budowy tanich mieszkań przez Wojewódzki Międzykomunalny Związek Opieki Społecznej.

Wszelkie usiłowania, mające na celu uratowanie choć w części zaangażowanych funduszów państwowych i społecznych w budowie Krakowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, dotychczas nie odniosły skutku, pomimo, że Spółdzielnia uzyskała ostatnio osobowe i materialne poparcie ze strony Zw. Zaw. Pracowników Kolejowych, który zadeklarował nowy wkład patronalny za 60 swych członków, reflektujących na mieszkania w projektowanym budynku.

Delegacja Związków Zawodowych w Krakowie zgłosiła na I-m Polskim Kongresie Mieszkaniowym odpowiedni wniosek w tej sprawie, a nadto w dniu 19 grudnia ub. r. wręczyła odnośny memoriał p. wicepremierowi inżynierowi Kwiatkowskiemu.

Obecnie zależeć będzie od miejscowych władz, czy sprawa tak pilna znajdzie należyte poparcie w postaci opowiedzenia się miarodajnych czynników za udzieleniem w roku bieżącym Krakowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej z funduszów T.O.R. kredytu. Wszelkie przygotowania techniczne i formalne w tym kierunku Spółdzielnia wykonała i odnośna prośba czeka na decyzję.

Z artykułu „na wstępie przytoczonego, widzimy, że Wojewódzki Międzykomunalny Związek Opieki Społecznej nie może nadal administrować osiedlem robotniczym przy ul. Czarodziejskiej i szuka rozwiązania za pomocą stopniowego przekazywania osiedla robotniczego nowoutworzonej Spółdzielni. Pytamy publicznie, czy wskazane jest rozdrabnianie słabego ruchu spółdzielczego mieszkaniowego na terenie Krakowa i czynienia nowych eksperymentów, czy nie lepiej i społecznie sprawiedliwiej byłoby wejść w porozumienie z Krakowską Spółdzielnią Mieszkaniową opierającą się w tej chwili na zorganizowanej klasie pracującej Krakowa i na zdrowych pracownikach spółdzielczości spożywców i kredytowej.

Wspólnie z tymi organizacjami, głęboko zainteresowanymi w budownictwie społecznie najpotrzebniejszych mieszkań, można będzie nadać spółdzielczości mieszkaniowej prężność i rozmach w budownictwie mieszkań dla klasy robotniczej.

Czekamy na poparcie naszych poczynań ze strony miarodajnych władz państwowych, samorządowych, podkreślając, że od ich stosunku do sprawy Krakowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, zależy uratowanie kilkudziesięciu tysięcy złotych funduszów państwowych i społecznych i podtrzymanie tych usiłowań społecznych, które, niezależnie od koniunktury politycznej, mają na celu sprawie dliwe potraktowanie wymagań życiowych klasy robotniczej.

Artykuł powyższy ujmuje zasadniczo zagadnienie spółdzielni mieszkaniowej na terenie Krakowa. Teza łączenia ruchu spółdzielczego szczególnie na odcinku budowy tanich mieszkań robotniczych jest całkowicie słuszna i uzasadniona dzisiejszym stanem tej dziedziny spółdzielczości.

Przy tej sposobności należy za uważyć, że zahamowanie działalności Krakowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej przez wstrzymanie kredytów — o czym wspomina artykuł — nastąpiło z powodów politycznych. Chodziło wtedy po prostu o utrącenie socjalistów. Sprawę tę ongiś podniósł na Radzie Miejskiej Klub PPS, ale nie otrzymał wyczerpującej odpowiedzi.

Sądzimy, że na temat spółdzielczości mieszkaniowej jak i też osiedla robotniczego przy ul. Czarodziejskiej oraz sprawy Krakowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej wypowiadać się będą na łamach „Naprzodu" organizacje robotnicze, jak również poszczególni robotnicy.

Kwiatki biurokratyczne

Rzeczy, których nie zrozumie zdrowy rozum

Polip biurokracji objął swoimi mackami niemal wszystkie dziedziny naszego życia. Prasa raz po raz alarmuje opinię publiczną nieprawdopodobnymi wprost historiami o wyczynach naszej „rozbudowanej" biurokracji. Niedawno np. dziennik przyniosły wiado mość o nałożeniu w pewnej miejscowości na kilku obywateli obowiązku zapłacenia podatku drogowego w wysokości 1 gr. Dosłownie **jednego grosza!**

Do bukietu radosno - twórczych wyczynów biurokracji dodajemy jeszcze jeden drobny kwiatuszek.

Pod Krakowem leży gmina Borek Fałęcki, miejscowość uprzemysłowiona, o dość wielkiej liczbie mieszkańców, która, według ustawy, mogłaby stanowić samodzielną jednostkę administracyjną, o ile bez powodzenia starają się od dwuch lat mieszkańcy gminy. Ale nie o tym chcemy pisać. Chodzi o inną sprawę.

Chcąc za wskazaniem wyższych czynników podciągnąć Borek Fałęcki wzwyż, postanowiły lokalne wysokie czynniki zaprowadzić oświetlenie elektryczne. Inicjatywa słuszna i należy jej przyklasnąć gorąco.

A więc zaprowadzono oświetlenie elektryczne. Ale tylko w centrum gminy. Dalsze dzielnice toną nadal w ciemnościach, jako że inicjatorzy uznali widocznie za rzecz niewłaściwą „lawać hurtem światło dla wszystkich mieszkańców. Ludzie z dalszych dzielnic, ci „nieoświeceni", najpierw klęli. a potym z rezygnacją machnęli ręką.

Ale na tym nie kończy się ich udręka. Światło, wiadomo, kosztuje i trzeba za nie płacić. Zdrowy rozsądek nakazywał, aby płacili ci, którzy korzystają ze światła, a ci inni, którzy tej łaski nie dostąpili, byli od tego zwolnieni.

Ale „naczalstwo" postanowiło inaczej. Na mieszkańców centrum gminy, gdzie jest światło, nałożono opłaty za światło. W porządku. Tych, co mieszkają w okolicy cmentarza, poczawszy od kościoła, zwolniono od opłaty, jako że nie korzystają ze światła. Znowu słusznie. Ale teraz właśnie przychodzi to, czego nikt ze zdrowym rozumem nie może pojąć. Oto na mieszkańców dzielnicy „Zaborze" **nałożono opłaty, mimo, że nie korzystają ze światła.**

Posypały się protesty. Nic nie pomogło, w ślad bowiem za protestami posypały się nakazy płatnicze. Za nakazami egzekucje.

Wreszcie złomotani do reszty ludzie zwrócili się z petycją do władz nadzorczych do Urzędu Wojewódzkiego i Wydziału Powiatowego. Doczekali się pisma urzędowego p. wójta, mgr. Stefana Śliwińskiego, po 6 miesiącach od wysłania petycji! P. magister napisał, że „motywy prośby nie mogą być podstawą do rozpatrywania z uwagi na kolizję z postanowieniami statutu opłat za światło w gminie Borek Fałęcki, zatwierdzonego przez władzę nadzorczą". Dosłownie.

A któż, zapytamy, prosił p. magistra Śliwińskiego, aby rozpatrywał motywy prośby. Mieszkańcy prosili Urząd Wojewódzki i Wydział Powiatowy, aby rozpatrzyły ich prośbę i uchyliły krzywdzące i sprzeczne z logiką i poczuciem prawa zarządzenia p. Śliwińskiego.

*

Opisaliśmy dłużej drobny fakt na pozór. Ma on jednak swoją wymowę i stanowi charakterystyczny przykład.

Komisja kulturalno-oświatowa Z.Z.K. w Krakowie

urządza

Uroczystą Akademię

z okazji *20-lecia istnienia Organizacji Polskich Kolejarzy* dn. 16 stycznia 1938 r. o godz. 10-tej przed południem w sali Teatru „Bagatela" przy ul. Karmelickiej 1.

Na program złożą się:

Zagajenie — Prezes Koła ZZK. w Krakowie tow. J. Czekański, „Marsz Tryumfalny" Fucika — odegra orkiestra ZZK. z N. Sącza, „Kolejarze Polacy i ich Organizacja w ruchu niepodległościowym za czasów zaborczych" — referat Gener. Sekr. Zarządu Głównego Z. Z. K., tow. St. Grylowskiego, „Historia Z. Z. K. i rola kolejarzy w Wolnej Niepodległej Polsce", referat prezesa Zarządu Okręgowego ZZK. w Krakowie — R. Batora, Uwertura „Patria" Z. Runda — wykona orkiestra ZZK. z Nowego Sącza, „Pieśń żołnierska" — Moniuszko — wykona orkiestra ZZK. z N. Sącza, Deklamacje utworów Szymańskiego pod tyt.: „Plakat", „Kolejarze", „Prezes Polska Lipa" — oddeklamuje sekretarz Zarządu Koła ZZK. Kraków, tow. R. Fusek, „Suita kaukaska" — Ipolitow-Iwanow — wykona orkiestra ZZK. z Nowego Sącza; „Taniec z pochodniami" — Mayerbera — odegra orkiestra ZZK. z N. Sącza; Popisy Chóru ZZK. Tarnowskich Gór — „Wiązanka pieśni robotniczych" i „Pieśni Ludowych śląskich". „Wieści z Podhala" —J. Ciapski—odegra orkiestra ZZK. z N. Sącza; „Mazur" z opery „Halka" — Moniuszko — odegra orkiestra ZZK. z Nowego Sącza; „Marsz ZZK." — J. Wolfsto'a — odegra orkiestra ZZK. N. Sącza.

Historie dnia

Napad na urzędnika prokuratorii. Na przechodzącego ul. Jagiellońską Henryka Rittermanna, referendarza Prokuratorii Gen., napadło trzech osobników i dotkliwie go pobiło.

Dzięki przytomności i odwadze napadniętego policja ujęła jednego z napastników, którym okazał się Tadeusz Golachowski, młody „narodowiec".

Nagle zasłabła. Na ulicy Wielickiej zasłabła nagle Rozalia Piękoj, zam. w Łagiewnikach, pow. Kraków. Do chorej wezwano lekarza pog. ratunkowego.

Ujęcie włamywacza. Policja aresztowała Aleksandra Męcickiego za kradzież z włamaniem w sklepie Jana Kucharczyka przy ul. Urzędniczej 59. Męcicki skradł wówczas artykuły spożywcze, wart. 70 zł.

Zakradł się do klasztoru. Do ogrodu otaczającego klasztor Sióstr Urszulanek przy ul. Starowiślnej wkradł się jakiś człowiek, który został zatrzymany przez [illegible]nego policjanta. Okazał się nim złodziej — Julian Stępa.

Brat zranił brata. Na ulicy Miodowej pomiędzy dwoma braćmi Scheuerami doszło do zażartej kłótni. W pewnej chwili jeden z nich dobył noża i zadał nim przeciwnikowi, który chciał ratować się ucieczką, cios w lewy pośladek. Wezwany lekarz pogotowia przewiózł rannego Landaua Scheuera do szpitala św. Łazarza. Brata jego aresztowano.

Z miasta

CHOROBY ZAKAŹNE.

W Wydziale Zdrowia Publicznego Zarządu Miejskiego w Krakowie zgłoszono od dnia 2. I. 1938 do dnia 8. I. 1938 następujące choroby zakaźne: błonica 7, płonica 12, dur rzekomy 1, krztuciec 7, odra 13, róża 2, nagminne zapalenie przyusznicy 4.

PODŁOŻE WOJNY CHIŃSKO - JAPOŃSKIEJ.

We wtorek, dn. 11 stycznia b. r., o g. 19.30 przy ul. Sławkowskiej 6, I p. wygłosi mgr. Z. Gross odczyt na temat „Podłoże wojny chińsko-japońskiej".

Z POLSKIEGO TOW. OTARYNOLARYNGOLOGICZNEGO

W czwartek, dn. 13 stycznia b. r., odbędzie się posiedzenie naukowe Oddziału Krakowskiego. Pol. T-wa Otarynolaryngologicznego w sali Kliniki Laryngologicznej U. J., o godz. 18-tej. Demonstrują chorych: dr. Landauowa, prof. dr Miodoński, mjr dr. Popek, dr. Schwarzbart, dr. Spira i dr. Wadoń.

Z sali sądowej

ZAMIAST 2½ LAT WIĘZIENIA— WYROK UNIEWINNIAJĄCY

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie został Franciszek Skórka skazany na dwa i pół lat więzienia za wyst. z art. 236 § 1. a i b. k.k. — za to, że dnia 13 czerwca ub. r. w Cezarówce Dolnej, pow. chrzanowskiego, uderzył trzykrotnie Jacentego Szczurka łaską-lablijanką w głowę, oraz kamieniem w czoło, powodując u pokrzywdzonego złamanie kości czaszkowej, połączone z trwałym oszpeceniem. Skazany pozostaje w areszcie tymczasowym.

Wyrok I Instancji oparł orzeczenie swoje wyłącznie na zeznaniach pokrzywdzonego i jego trzech braci, a pominął w zupełności zeznania sześciu świadków odwodowych, wprowadzonych przez obronę oskarżonego. Ten ostatni wniósł przeciw wyrokowi apelację, która była przedmiotem rozpoznania w krakowskim Sądzie Apelacyjnym. Wszystkie zawnioskowane dodatkowe dowody zostały przez Sąd Apelacyjny dopuszczone, a do rozprawy wezwano jedenastu dalszych świadków. Świadkowie ci, zgodnie zeznali jak świadkowie odwodowi, słuchani przez Sąd I-y, stwierdzili, że pokrzywdzony oraz jego trzej bracia wszczęli awanturę, rzucając się na oskarżonego Skórkę, zadając mu nożem ranę w plecy, oraz gęsto strzelając. Świadkowie ci ponadto stwierdzili, że naskutek uszkodzenia, zadanego w łopatkę przez Augustyna Szczurka oskarżonemu, temu ostatniemu ramię prawe opadło bezwładne, w następstwie czego on tym ramieniem wogóle władać nie mógł i za dnymi kamieniami w stronę pokrzywdzonego nie rzucał. Okazało się wreszcie, że nieszczęsny kamień, który zalamał czaszkę pokrzywdzonemu, rzucił zupełnie kto inny a nie osk. Skórka.

W wyniku przewodu Apelacyjnego wyrok I Instancji został uchylony, a oskarżonego całkowicie uniewinniono od winy i kary Oskarżony został natychmiast po rozprawie zwolniony z aresztu śledczego, w którym przebywał od lipca ub. r.

Trybunałowi przewodniczył sa. dr. Jek, wotowali sa. dr. Pilarski i sa. dr. Łaba, który był referentem sprawy. Oskarżał prok. dr. Güntner, a bronił w obu instancjach adw. dr. Seweryn Gottlieb.

Dyżury lekarzy

Dnia 11 stycznia — noc.

Aleksandrowicz J. — Staromostowa 3, tel. 129-99.

Fischel T. — Krakowska 31, tel. 172-46.

Pinknsfeldowa R. — św. Sebastiana 7, tel. 116-83.

Żabiński Robert — Szewska 22, tel. 182-68.

Radio krakowskie

WTOREK, 11 stycznia.

11.40 Fragmenty taneczne z oper (płyty). 14.35 Pogad. dla kobiet: Znaczenie zabawy w życiu dziecka. 13.53 Koncert rozrywkowy (płyty). 14.45 Wiad. bieżące 14.50 Fritz Kreisler gra... (płyty). 15.05 Czy wiecie, że... w opr. dr. JaJnaJ Reguty 15.25 Lokalne wiad. gospod. 18.10 Lokalne wiad. sport. 18.15 Koncert wokalny. Wykonawcy: G. Dlaubowska (mezzosopran), Konstanty Kniaginin (baryton), Alojzy Kluczniak (akomp.). 18.55 Program na dzień następny. 23.00 Muzyka taneczna (płyty).

ŚRODA, 12 stycznia

11.40 Z francuskiej twórczości symfonicznej — płyty. 13.45 Koncert rozrywkowy — płyty. 14.45 Wiad. bieżące. 14.50 Sławni skrzypkowie — płyty. 15.25 Lokalne wiad. gosp. 18.10 Lokalne wiad. sport. 18.15 Krakowski dziennik sportowy. 18.20 XIII-ta premiera Lokalnego Teatru Wyobraźni: „Arcydzieło Mistrza Andrzeja"— słuchowisko wg. O'Hanryego. 18.50 Sprawy społeczne. 18.55 Program na dzień następny. 20.00 Koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Tadeusz Pileski (harmonia i fort.) Studencka Czwórka reveilersów pod kier. Józefa Tulejl Wacław Geiger (akomp.) i T. Szafran (harmonijka ustna). 20.30 „Zagadnienia": „Nowa dziedzina historii wiedzy" — wygł. dr. W. A. Birkenmayer, doc. U. J. 22.40 Chwilka muzyki salonowej — płyty. 23.00 Płyty za płytą..." — muzyka taneczna.

Repertuar

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

Wtorek. 11. I. „Gałązka rozmarynu".
Środa. 12. I. „Gałązka rozmarynu".

„PRZY DRZWIACH ZAMKNIĘTYCH". szopka Tommy'ego i Grotowskiego, realizująca za każdym razem nadkomplety dziś i codziennie u Hawełki o g. 8.30.

IGNACY FRIEDMAN

światowej sławy pianista-wirtuoz, wystąpi w przejeździe do Rumunii z jedynym koncertem w Krakowie a to we *wtorek, 18 b. m. w Starym Teatrze*. Bilety wraz z garderobą w cenie od 80 gr. do zł. 7.50 są do nabycia w kasie Starego Teatru od poniedziałku.

Co grają w kinoteatrach

KINO DOMU ŻOŁNIERZA: „Książątko".

ADRIA: „Dziewczęta z Nowolipek".

ATLANTIC: „Siódme niebo" i „Niebezpieczna blondynka".

BAGATELA: „Parada miłości" i rewia „Jak w raju".

PROMIEŃ: „Czar cygareri".

STELLA: „Znachor".

ŚWIT: „Droga cesarska".

UCIECHA: „Linia Maginota".

WANDA: „Ich stu i ona jedna".

ZE ŚLĄSKA

Proces Starosolskiego

W poniedziałek, 10 b. m. rozpoczęła się przed Sądem Okręgowym w Chorzowie sensacyjna sprawa głośnego oszusta Starosolskiego który na podstawie stale szowanych zaświadczeń objął stanowisko inżyniera-konstruktora huty „Zgoda", należącej do koncernu „Wspólnoty Interesów" pod nazwiskiem inż. Zbigniewa Wielskiego.

Przed objęciem tego stanowiska Starowolski dokonał szeregu oszustw na Śląsku jako agent jednej z firm radiowych, a także jako nabywca większych ilości różnych towarów na raty, oraz jako dostawca maszyn i aparatów. Szczegółowa biografia jego przedstawia się jak najbardziej fantastyczny scenariusz filmu kryminalnego i początek jego występnej kariery sięga jeszcze ławy szkolnej.

Radio śląskie

WTOREK, 11 stycznia.

11.40 Fragmenty symfoniczne z oper Rimski-Korsakowa (płyty). 13.00 Koncert życzeń. 13.15 Muzyka lekka i taneczna (płyty). 14.25 Wiad. bieżące. 14.35 Damia — pieśniarka paryska (płyty). 18.10 Wiad. sport. 18.15 Radio do słuchaczy. 18.25 Na zabawie (płyty). 18.45 Kącik Młodzieży Przysposobienia Rolniczego. 18.55 Program na jutro. 23.00 Dwie orkiestry Aleksandra i Barnabas Geczy (płyty).

ŚRODA, 12 stycznia

11.40 Claude Debussy: Mała suita — płyty. 13.00 Koncert życzeń. 13.15 Koncert popularny — płyty. 14.15 Poradnik sportowy dla robotników przemysłu ciężkiego. 14.25 Wiad. bieżące. 14.33 Wiad giełdowe. 14.35 Śpiewa czwórka radiowa. — płyty. 18.10 Wiad. sport. 18.15 Porady radiotechniczne. 18.25 „Swaczyna u Dorotki" — audycja dla dzieci. 18.45 Higiena ciała dziecka — pog. 18.55 Program na jutro. 20.00 Zagłębie Dąbrowskie ma głos — audycja w 2.lecie studia sosnowieckiego. 22.40 Beniamino Gigli śpiewa piosenki z filmów dźwiękowych — płyty. 23.00 Przy lampce węgierskiego wina — płyty.

Znowu silne wstrząsy podziemne w Rudzie

Na terenie gminy Rudy i okolicy w pow. świętochłowickim dały się ostatnio odczuć dość silne wstrząsy podziemne. W szczególności odczuto wstrząsy w ub. środę i piątek. Wstrząsy te trwały po parę sekund.

Na szosie Ruda - Bobrek obsunęła się w niektórych miejscach ziemia. Wstrząsy te mają prawdopodobnie charakter tektoniczny.

Kronika Bielska, Białej i okolicy

Oddział Biała, ul. Komorowicka 4

Komunikat

Okręgowy Komitet Robotniczy P. P. S. w Białej tą drogą zawiadamia wszystkie Zarządy Komitetu PPS. okręgu bialskiego, że w pierwszą, względnie drugą niedzielę lutego 1938 r. odbędzie się okręgowa Konferencja delegatów i mężów zaufania PPS.

W tym celu wzywa się wszystkie zarządy Komitetów PPS., by do 30 stycznia b. r. nadesłały do sekretariatu okręgowego P. P. S w Białej, ul. Komorowicka 4, sprawozdania ze swej działalności za 1937 r.

Sekretariat Okręgowy PPS. w Białej.

Pożar

Przed kilku dniami w zabudowaniach znanego obywatela Karczmara w Bystrej, w których mieściła się nieczynna piekarnia, wybuchł pożar. Dzięki dość wczesnemu zauważeniu pożaru przez domowników, ogień nie rozszerzył się na dalsze budynki. Pastwą ognia padł dach i wiązadła za budynkiem piekarni. Budynek był ubezpieczony. Przyczyny pożaru narazie nie ustalono.

Redaktor odpowiedzialny: LUDWIK WINTEROK.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.